

Direktoratet for
økonomistyring

ÅRSRAPPORT

2016

Copyright © 2017 by
Direktoratet for økonomistyring (DFØ)
All Rights Reserved

Spørsmål om denne utgivelsen kan rettes til:

Direktoratet for økonomistyring (DFØ)

Postboks 7154 St. Olavs plass
0130 Oslo

Nett: www.dfo.no

Tlf.: 400 07 997

E-post: postmottak@dfo.no

Materialet er vernet etter åndsverkloven, men kan fritt benyttes etter avtale med Direktoratet for økonomistyring (DFØ).

Illustrasjonsfoto: Ingram Image og NTB Scanpix

v1.0 – 2017-04-20

INNHold

Del 1: Leders beretning	4
Del 2: Introduksjon til virksomheten og hovedtall	8
2.1 DFØ samfunnsoppdrag.....	10
2.2 Organisasjon og ledelse.....	11
2.3 Utvalgte hovedtall.....	13
Del 3: Årets aktiviteter og resultater	14
3.1 Delmål 1: DFØs kompetanseoverføring representerer beste praksis innenfor styring og samfunnsøkonomisk analyse	16
3.1.1 Regelverksforvaltning og kompetansetjenestene.....	16
3.1.2 Nye oppgaver som er delegert fra departementet.....	20
3.1.3 Enkeltoppdrag fra departementet.....	21
3.1.4 Tilleggsoppdrag til tildelingsbrevet.....	25
3.1.5 Ressursbruk for regelverksforvaltning og kompetansetjenestene.....	26
3.1.6 Vurdering av DFØs bidrag til effekter for delmål 1.....	27
3.2 Delmål 2: DFØs fellestjenester er korrekte, rettidige og nyttige.....	28
3.2.1 Lønns- og regnskapstjenestene	28
3.2.2 Utviklingstiltak for lønns- og regnskapstjenestene.....	32
3.2.3 Ressursbruk for lønns- og regnskapstjenestene.....	34
3.2.4 Vurdering av DFØs bidrag til effekter for delmål 2, lønns- og regnskapstjenestene.....	35
3.2.5 Konsernsystemene.....	36
3.2.6 Enkeltoppdrag for departementet.....	38
3.2.7 Ressursbruk for konsernsystemene.....	40
3.2.8 Vurdering av DFØs bidrag til effekter for delmål 2: Konsernsystemer.....	40
3.3 Delmål 3: DFØs tjenester gir synergier og stordriftsfordeler	41
3.3.1 DFØ har standardiserte leveranser.....	42
3.3.2 DFØs enhetskostnader er på nivå med eller lavere enn sammenlignbare virksomheter.....	42
3.3.3 DFØ har store volumer.....	43
3.3.4 Kundene tar i bruk DFØs digitaliserte løsninger.....	45
3.3.5 Enkeltoppdrag fra departementet.....	46
3.3.6 Ressursbruk 2016.....	46
3.3.7 Vurdering av DFØs bidrag til effekter for delmål 3.....	51
Del 4: Styring og kontroll i virksomheten	54
4.1 Risikovurdering og internkontroll.....	56
4.2 Digitalisering og forenkling.....	57
4.3 Omstilling.....	58
4.4 Bemanning og personalforvaltning.....	58
Del 5: Vurdering av fremtidsutsikter	62
Del 6: Årsregnskap	66

DEL 1: LEDERS BERETNING

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har levert tjenester, gjennomført oppdrag og i all hovedsak nådd målene Finansdepartementet satte i tildelingsbrevet for 2016. Omstillingsarbeidet som ble påbegynt i 2014 for å effektivisere lønns- og regnskapstjenestene er så å si avsluttet, og planlagte gevinster er realisert. Vi er også godt i gang med ny omstilling i forbindelse med at vi fikk overført 53 medarbeidere og lønns- og regnskapsoppgavene fra Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS) 1. juli. Vår erfaring og kunnskap fra flere år med omstilling har stor betydning for at dette arbeidet gjennomføres på en god måte.

Vi har levert lønns- og regnskapstjenester med god kvalitet. Flere har valgt å bruke oss som leverandør, og vi leverer også flere tjenester enn før. Kunde- og brukertilfredsheten er jevnt over god, men vi erfarer samtidig at det er behov for økt kundedialog og mer brukerrettede tjenester. Vi arbeider kontinuerlig for å forbedre tjenestene og utvikle effektive løsninger. I 2016 har vi utredet og prøvd ut robotisert prosessautomatisering, og DFØ-appen er utvidet med ny funksjonalitet. Vi har også lansert et nytt og intuitivt økonomistyringsverktøy som har blitt svært godt mottatt av kundene. Vår interne drift på lønns- og regnskapsområdet er effektivisert i tråd med omstillingen, og resultatene vi har oppnådd er som ventet.

DFØ fikk i 2016 delegert nye forvaltningsoppgaver innen etatsstyring og utredningsinstruksen. Vår ambisjon for de nye oppgavene er å bygge opp solide fagområder over tid. Vi har i år prioritert å gjennomføre en rekke kompetansetiltak og gitt faglig bistand til brukerne. Vi har også brukt ressurser på å gi støtte til utvikling av styringsdialogen mellom departementer og deres underliggende virksomheter. Vi opplever stor pågang og interesse fra brukerne, og vårt inntrykk er at DFØ har markert seg som en viktig støttespiller på disse fagområdene.

Vår rolle som pådriver for samarbeid i staten er viktig. De nye delegerte forvaltningsoppgavene og faglige grenseflater mot Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) krever både samordning og godt samarbeid. Dette året har vi hatt et spennende samarbeidsoppdrag med Difi på områder som samordning og gevinstrealisering. Vi deltar også i Kommunal- og moderniseringsdepartementets Program for bedre styring og ledelse, der vi blant annet har prøvd ut nye formidlingsformer for å øke kompetansen om og bedre styringspraksisen i forvaltningen. Dette er et ressurskrevende tiltak som skal evalueres med tanke på et mulig fremtidig tilbud til beste for hele forvaltningen.

Vi fikk tildelt mange enkeltoppdrag knyttet til forvaltningsområdet i 2016. Oppdragene spenner over mange fagområder som krever spesialkompetanse. Vi har blant annet gjennomgått og utredet forhold innenfor økonomiregelverket og internrevisjon, og analysert innholdet i Evalueringsportalen. Videre har vi gjort en rekke beregninger forbundet med en eventuell innføring av periodisert regnskap i staten. Dette er viktige bidrag som har betydning for det videre utviklingsarbeidet for å oppnå god styring i staten. Samtidig har enkeltoppdragene i tildelingsbrevet ført til at DFØs ressurser i stor grad har vært bundet opp mot disse. Handlingsrommet for andre utviklingsoppgaver har vært tilsvarende redusert. Som følge

av dette har blant annet rådgivning, gjennomføring av tilstandsanalyser og utvikling av mer fremtidsrettede kompetansetjenester fått lavere prioritet i 2016. Til tross for dette oppnår vi likevel gode resultater og tilbakemeldinger fra brukerne.

DFØ har hatt en samlet tildeling på 419 millioner kroner. Regnskapet for 2016 viser et mindreforbruk på 23 millioner kroner. Ressursene er fordelt med om lag 65 prosent til lønns- og regnskapstjenestene og ti prosent til forvaltning og analyse. Rundt 25 prosent går til stabs- og fellesfunksjoner. Om lag to tredjedeler av de totale midlene i DFØ benyttes til arbeidskraft, og én tredjedel går til systeminvesteringer, applikasjonsforvaltning og husleie.

DFØ har vært gjennom flere krevende år med omstilling og effektivisering, og vi har fått tilført nye oppgaver som følge av endringer i statsforvaltningen. I 2016 har vi tatt et godt steg videre og styrket arbeidet med tjenesteutvikling og utredning av ny teknologi. Vi har også fått en bredere innsikt i kundenes behov og deres oppfatninger av våre tjenesteleveranser. Dette gir et godt utgangspunkt for DFØs videre arbeid med å tilby hensiktsmessige fellesløsninger og legge til rette for god styring i staten.

Oslo, 2. mars 2017

Roger Bjerke
Fungerende direktør

DEL 2: INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

2.1

DFØs SAMFUNNSOPPDRAG

DFØ er statens ekspertorgan for økonomi- og virksomhetsstyring i staten og er underlagt Finansdepartementet. Med utgangspunkt i reglement for økonomistyring i staten og bestemmelser om økonomistyring i staten skal DFØ legge til rette for god styring og sørge for en helhetlig tilnærming på området. DFØs visjon er «effektiv ressursbruk i staten».

De to overordnede målene er:

- hensiktsmessige fellesløsninger i staten
- god styring i statlige virksomheter

DFØ har følgende oppgaver:

- forvalte økonomiregelverket i staten, i tillegg til å vurdere og eventuelt foreslå endringer for Finansdepartementet, slik at regelverket er oppdatert og relevant
- forvalte og formidle kunnskap om hvordan virksomhetene skal etterleve økonomiregelverket i staten
- gi statlige virksomheter et godt tilbud om kompetansebygging og erfaringsoverføring på direktoratets ansvarsområde
- forvalte konsernsystemene for statsregnskapet og statens konsernkontoordning
- levere fellestjenester på økonomiområdet som gir synergier og stordriftsfordeler for staten
- veie hensynet til direkte gevinster fra standardiserte fellesløsninger opp mot behovet for spesialtilpassede løsninger for statlige enkeltvirksomheter eller grupper av virksomheter
- gjennomføre analyser og utredninger som grunnlag for utvikling av statlig styring

I tillegg fikk DFØ to nye oppgaver i 2016:

Finansdepartementet delegerte ansvaret for forvaltningen av økonomiregelverkets bestemmelser om etatsstyring til DFØ med virkning fra 1. januar 2016. Forvaltningsansvaret for etatsstyringsområdet innebærer en særskilt tett faglig dialog med Finansdepartementet når det gjelder forståelsen av Stortingets bevilgningsreglement, utvikling av veiledningsmateriell og oppdrag fra departementene.

DFØ overtok det operative forvaltningsansvaret for ny instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen) fra 1. mars 2016. Ansvaret omfatter blant annet å fortolke, informere og veilede om instruksen. I tillegg skal DFØ vurdere behov for videreutvikling og gi råd til Finansdepartementet om endringer i

instruksen. DFØ har dialog med Justisdepartementet som har ansvar for å veilede om bestemmelsene som gjelder lov og forskrifter (kap 4), og med Utenriksdepartementet som har ansvar for å veilede om arbeidet med EØS- og Schengen-saker (kap 5).

DFØ samarbeider med Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) om fagområdene styring, ledelse og organisering. Direktoratenes eierdepartementer koordinerer og samordner styringssignalene knyttet til disse områdene. DFØ deltar også i nettverk med sine nordiske søstervirksomheter om blant annet styring, regnskap, statlig betalingsformidling, statsregnskapsforvaltning og lønns- og regnskapstjenester.

2.2 ORGANISASJON OG LEDELSE

Ved utgangen av 2016 har DFØ totalt 425 ansatte fordelt på 351 årsverk. På oppdrag fra Finansdepartementet har DFØ gjennomført en stor omstilling der antall kontorsteder er redusert fra åtte til fire. Direktoratet har nå kontorsteder i Oslo, Stavanger, Trondheim og Hamar. Tjenestene som i dag leveres fra Hamar flyttes gradvis over til Trondheim inntil kontorstedet legges ned i april 2017.

Fra 1. juli 2016 overtok DFØ ansvaret for Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjons (DSS) lønns- og regnskapstjenester til departementene. Dette kom som et tillegg til tildelingsbrevet i 2016. 53 medarbeidere ble overført til DFØ, og har sitt arbeidssted i Oslo frem til 1. januar 2018. Deretter skal tjenestene leveres fra DFØs kontorsteder i Stavanger og Trondheim.

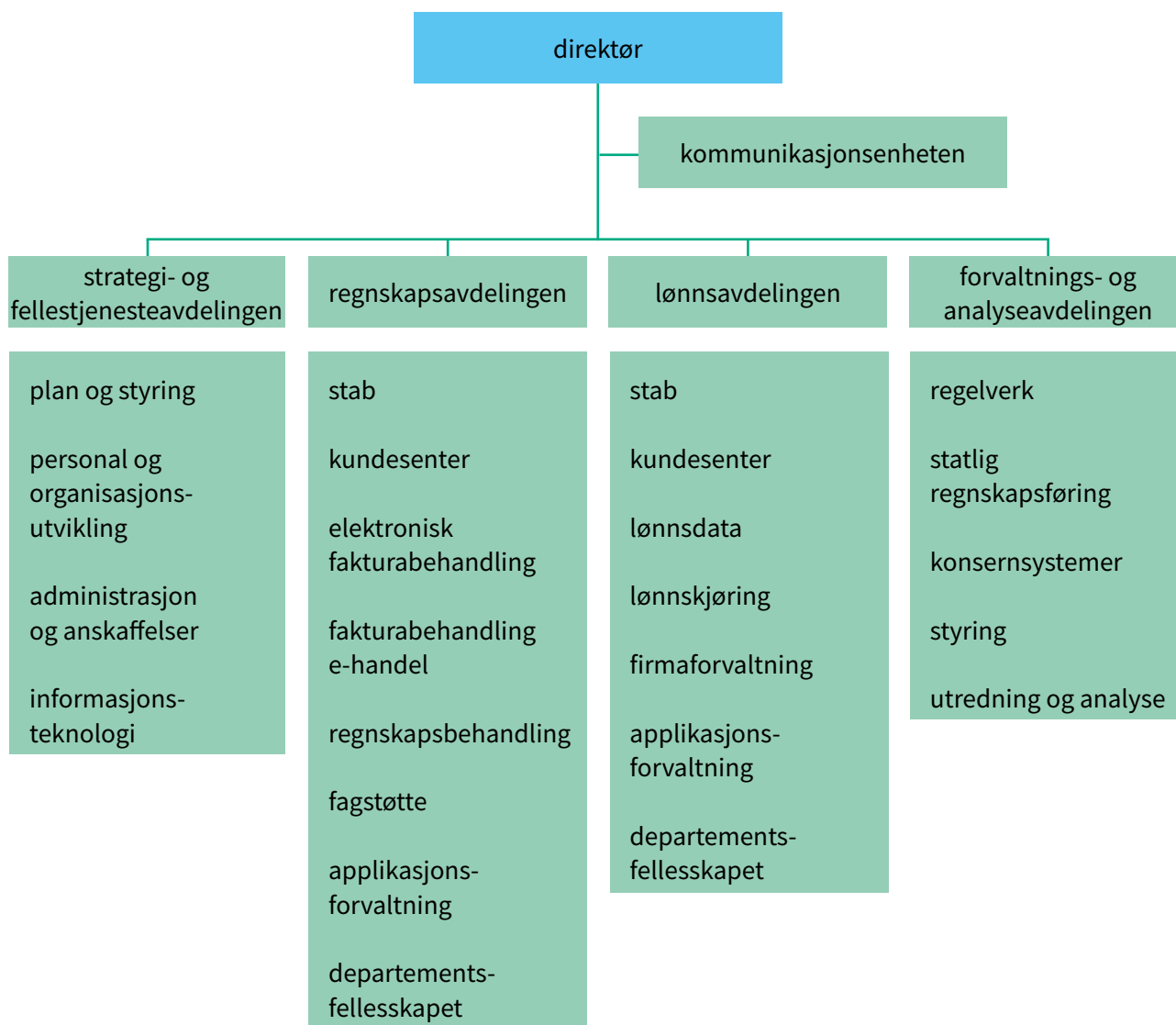
1. februar 2017 overtok Roger Bjerke stillingen som fungerende direktør etter Øystein Børmer. Bjerke har hatt stillingen som avdelingsdirektør for forvaltnings- og analyseavdelingen siden mars 2012.

I ledergruppen sitter avdelingsdirektørene Gøril Aune (regnskapsavdelingen), Rune Bjerås (strategi- og fellestjenesteavdelingen), Ruth Høyland Jønsrud (kommunikasjonsenheten), Wibecke Høgsveen (fungerende avdelingsdirektør for forvaltnings- og analyseavdelingen) og Bjørn Sæstad (lønnsavdelingen).

DFØs organisasjonskart pr. 31. desember 2016¹ er gjengitt på neste side.

1 1. februar 2017 ble det opprettet en ny seksjon for tid og reise i lønnsavdelingen.

2. INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL

2.3

UTVALGTE HOVEDTALL

DFØ er et bruttobudsjettert statlig forvaltningsorgan. Regnskapet føres etter periodiseringsprinsippet i tråd med de statlige regnskapsstandardene. Rapportering til statsregnskapet skjer etter kontantprinsippet

Tabellen under viser utvalgte tall fra årsregnskapet 2012-2016:

	2012	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	323	323	336	346	351
Samlet tildeling post 01-99, millioner kroner	406	409	401	373	419
Utnyttelsesgrad post 01-29, prosent	96	95	97	95	97
Driftskostnader, millioner kroner	419	448	460	455	474
Lønnsandel av driftskostnader, prosent	57	55	58	62	60
Lønnskostnader, i tusen kroner pr årsverk ²	744	767	792	809	813
Konsulentandel av driftskostnader, prosent	10,8	12,2	8,7	6,6	7,5

2 Lønnskostnader består av lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader og andre ytelser, fratrukket refusjoner fra Nav.

DEL 3: ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

DFØs overordnede mål er konkretisert i tre delmål. De to første delmålene knyttes til kvalitet og brukereffekter, mens det siste delmålet er en samfunnseffekt av våre tjenester.

3.1

DELMÅL 1: DFØS KOMPETANSE- OVERFØRING REPRESENTERER BESTE PRAKSIS INNENFOR STYRING OG SAMFUNNS- ØKONOMISK ANALYSE

3.1.1 REGELVERKSFORVALTNING OG KOMPETANSE- TJENESTENE

Finansdepartementet har delegert forvaltningen av økonomiregelverket og utredningsinstruksen til DFØ. Dette innebærer å fortolke regelverket, behandle henvendelser og søknader om unntak fra økonomiregelverket samt levere kompetansetjenester.

For å ivareta DFØs ansvar for å forvalte regelverkene leverer vi en rekke kompetansetjenester innenfor etatsstyring og virksomhetsstyring, regnskap og økonomistyring, tilskudd, utredninger og samfunnsøkonomiske analyser. Tjenestene skal bidra til at statlige virksomheter og departementer kan etterleve økonomiregelverket og utredningsinstruksen på best mulig måte. Tjenestene skal også bidra til at medarbeidere og ledere øker sin kompetanse på dette området.

Våre kompetansetjenester leveres gjennom flere kanaler som blant annet kurs, nettverksmøter, workshops, seminarer, konferanser og foredrag. Det har vært en jevn økning av deltagere i forhold til tidligere år. Enkelte arrangementer blir også strømmet, noe som bidrar til at vår kompetanseformidling er tilgjengelig for et enda bredere publikum.

Vi bidrar også med kompetanseoverføring gjennom rådgivning. Det har vært noen færre slike oppdrag i 2016 enn året før. En av grunnene til dette er at DFØ har gitt støtte til styringsdialogen mellom tre departementer og virksomheter (se nærmere omtale i kapittel 3.1.3, «Tiltak i Program for bedre styring og ledelse i staten 2015-2018»).

Videre har vi utgitt en sjekklister til bruk ved opphør av statlige virksomheter. I samarbeid med Difi har vi også utgitt et veiledningsnotat om departementenes styring av samarbeidsoppgaver som gis til underliggende virksomheter (se nærmere omtale i kapittel 3.1.3, «Tiltak i Program for bedre styring og ledelse i staten 2015-2018»).

I dette året har vi prioritert å arbeide med kompetansetjenester knyttet til utredningsinstruksen og etatsstyring. Dette omtales nærmere i kapittel 3.1.3, «Kompetansetiltak for utredningsinstruksen» og kapittel 3.1.2, «Nye oppgaver som er delegert fra departementet».

I 2016 utarbeidet vi en plan for videreutvikling av økonomiregelverket. Planen har blitt fulgt opp med flere ulike rundskriv, blant annet om budsjettering og regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter fra 2017.

Tabellen under viser resultater for styringsparametere under delmål 1:

Styringsparametere 2016	Resultatkrav	Resultat
Brukernes vurdering av om DFØ bidrar til god styring i statlige virksomheter	Minst som tidligere år	Innfridd
Brukernes tilfredshet med DFØs kompetansetiltak innen styring og samfunnsøkonomisk analyse	Minst som tidligere år	Innfridd
Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innenfor regelverksforvaltning	Minst som tidligere år	Innfridd

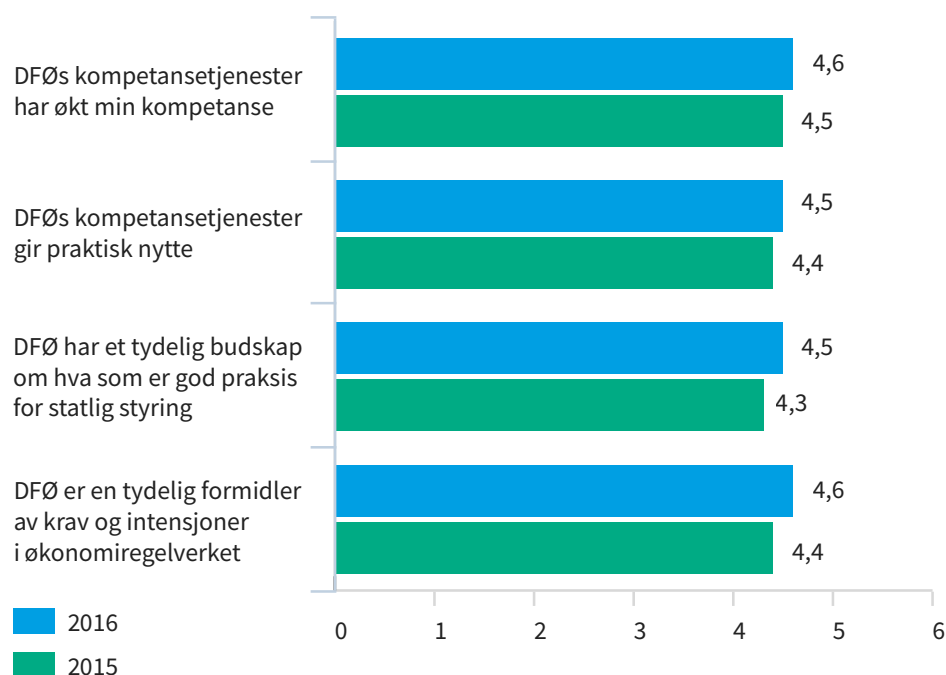
Brukernes vurdering av om DFØ bidrar til god styring i statlige virksomheter

Drøyt 75 prosent av respondentene i DFØs brukerundersøkelse mener at DFØ bidrar positivt til god styring i statlige virksomheter. Dette inntrykket ble bekreftet da vi gjennomførte semistrukturerte intervjuer i fire ulike fokusgrupper høsten 2016. Deltakerne ga uttrykk for at DFØ sikrer god regelverksforvaltning, god regelverks-utvikling og god regnskapsskikk, i tillegg til at de berømmet DFØ for gode analyser, verktøy og metoder.

DFØ har i løpet av 2016 gjennomført en rekke tiltak for å øke innsikten i brukernes behov, samt effekten av våre kompetansetjenester innen styring og samfunnsøkonomisk analyse.

Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at statsansatte som benytter seg av DFØs kompetansetjenester er fornøyde, og ikke minst – de bekrefter at tjenestene har effekt i form av økt kompetanse og nytteverdi. Tilfredsheten er høyere i 2016 enn i 2015.

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

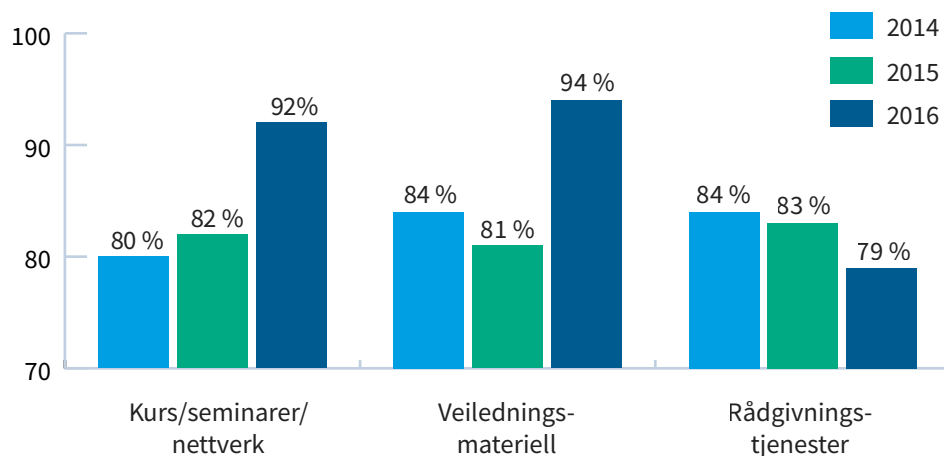

Sommeren 2016 gjennomførte vi dybdeintervjuer med brukerne om veilederen for samfunnsøkonomiske analyser. Hovedinntrykket er at veilederen er godt brukt og godt likt. Brukerne opplever at den bidrar til å styrke posisjonen til samfunnsøkonomiske analyser, og de fleste respondentene fortalte at de bruker veilederen aktivt når de jobber med samfunnsøkonomiske analyser. Den brukes som oppslagsverk og som faglig referansepunkt. Respondentene mener at veilederen er et pedagogisk strukturert oppslagsverk, et ryddig og oversiktlig hjelpeverktøy som i stor grad bidrar til å øke antallet og kvaliteten på samfunnsøkonomiske analyser. DFØ skal gjennom kompetanseoverføring bidra til at statlige virksomheter og departementer kan etterleve økonomiregelverket på best mulig måte, og til at virksomhetene har god kompetanse om statlig økonomi- og virksomhetsstyring, samt samfunnsøkonomisk analyse.

DFØ skal gi råd til virksomhetene, utdype og kommunisere krav i økonomiregelverket, vise eksempler på god praksis for etterlevelse og formidle metoder og verktøy. Budskapet skal tilpasses brukernes behov. Videre skal DFØ legge til rette for erfaringsutveksling mellom statlige virksomheter, herunder departementene. Vi skal også fremme bruken av analyser og evalueringer i statlig økonomi- og virksomhetsstyring.

Brukernes tilfredshet med DFØs kompetansetiltak innen styring og samfunnsøkonomisk analyse

Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at brukerne er meget tilfreds med våre kompetansetjenester innen styring og samfunnsøkonomisk analyse.

For kurs, seminarer og nettverk, samt veiledningsmaterieell ser vi at det har vært en stor økning i tilfredshet. Dette kan skyldes at vi i 2016 tilbød kurs og seminarer av kortere varighet, som gjør at det er lettere for brukerne å sette av tid til å delta. Vi har også økt tilgjengeligheten og fleksibiliteten ved å strøme de fleste seminarene. Vi har endret nettsidene og gjort veiledningsmateriellet bedre tilgjengelig. Veiledningsmateriellet for blant annet netto merverdiavgift, internrevisjon, tilskudd, regnskap, årsrapport og utredningssinstruksen er også oppdatert og utviklet. Når det gjelder rådgivningstjenester ser vi at tilfredsheten har gått litt ned. Dette kan skyldes at vi ikke har hatt kapasitet til å imøtekomme forespørslene om virksomhetstilpasset rådgivning.

Det er en utfordring at den generelle kursvirksomheten krever bruk av mye ressurser, samtidig som vi ser at effektene på styringspraksis i departementene og virksomhetene er usikker. Vi erfarer at det er nødvendig med en mer langsiktig og forpliktende tilnærming for å oppnå varig og organisatorisk endring. Dette innebærer blant annet lederforankring, kobling til reelle utviklingsprosesser hos partene, modningstid og involvering av egne fagmiljøer som har reell påvirkningskraft. De tiltakene vi prøver ut i arbeidet med «Program for bedre styring og ledelse i staten» bidrar både til å ivareta disse behovene, samtidig som vi får praktisk erfaring vi kan bruke for å gjøre vårt generelle kompetansetilbud enda mer relevant for brukerne. Se omtale i kapittel 3.1.3, «Tiltak i Program for bedre styring og ledelse i staten 2015-2018».

Høsten 2016 gjennomførte vi en omfattende gjennomgang av kompetansetjenestene på forvaltnings- og analyseområdet, og kartla brukernes opplevelse av disse tjenestene. Vi gjennomførte karleggingen ved å bruke ulike metoder i et tjenestedesignperspektiv. Prosjektet har gitt verdifull innsikt i hvordan vi kan utvikle kompetansetjenester og legge til rette for bedre læringsutbytte for brukerne. Hovedfunnene viser at brukerne opplever kompetansetjenestene som bra, men det er også noen utfordringer. DFØ har valgt å prioritere fire områder som vi skal jobbe videre med:

- Brukerne har behov for en mer oppgavefokuset og praktisk tilnærming.
- Brukerne har behov for at DFØ tilrettelegger for økt erfaringsdeling mellom virksomhetene.
- Brukerne har behov for kompetansetjenester for ledere.
- Brukerne har behov for mest mulig brukervennlig og tilpasset innhold og format

Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innenfor regelverksforvaltning

I brukerundersøkelsen mener 84 prosent av respondentene at DFØs tjenester knyttet til forvaltningen av økonomiregelverket er tilfredsstillende. Dette er samme resultat som i 2015. Brukerne opplever jevnt over at DFØ har tydelige budskap om hva som er god praksis for statlig styring og de opplever at DFØ er en tydelig formidler av krav og intensjoner i økonomiregelverket.

3.1.2 NYE OPPGAVER SOM ER DELEGERT FRA DEPARTEMENTET

Etatsstyring

Ansvar for forvaltningen av økonomiregelverkets bestemmelser om etatsstyring ble delegert til DFØ fra 1. januar 2016. Vår ambisjon er å bygge opp et solid fagområde over tid. I 2016 etablerte vi en nettside og gjennomførte flere kompetansetiltak, blant annet dialogmøter, seminarer, kurs og nettverk. DFØs oppdrag med å gi støtte til utvikling av styringsdialogen mellom departementer og deres underliggende virksomheter utgjør en del av vårt samlede kompetanse-tilbud innenfor etatsstyring. Vi utøver forvaltningsansvaret for etatsstyringen i tett faglig dialog med Finansdepartementet.

Utredningsinstruksen

Fra 1. mars 2016 overtok DFØ det operative forvaltningsansvaret for ny instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen). Forvaltningsansvaret innebærer en rekke oppgaver knyttet til kompetansebygging i statlige virksomheter, utviklingsarbeid og fortolkning av instruksen. Prinsipielle spørsmål avgjøres av Finansdepartementet. Vi legger ned en betydelig innsats for å bygge og vedlikeholde kapasitet og kompetanse på dette fagområdet. I 2016 utga vi en veileder til utredningsinstruksen, utarbeidet hjelpeverktøy og e-læringskurs samt etablerte et innføringskurs. Se nærmere omtale i kapittel 2.1 om DFØs samfunnsoppdrag, og 3.1.3, «Kompetansetiltak for utredningsinstruksen».

3.1.3 ENKELTOPPDRAG FRA DEPARTEMENTET

Vi har orientert departementet om at handlingsrommet innenfor forvaltningsområdet i stor grad er bundet opp av driftsoppgaver og utviklingsoppdrag som gis i tildelingsbrevet. I 2016 ble rundt tre fjerdedeler av de samlede utviklingsressursene på området benyttet til å besvare slike oppdrag. Et større handlingsrom ville gitt muligheter for å prioritere flere tilstandsanalyser på våre fagområder, og raskere gjennomføring av igangsatt arbeid for å utvikle nye og mer fremtidsrettede former for kompetansetjenester.

I 2016 fikk vi totalt 12 enkeltoppdrag på dette fagområdet. Alle oppdrag i 2016 er gjennomført og levert i tråd med resultatkravene:

Tiltak i «Program for bedre ledelse og styring i staten 2015-2018»

I 2016 har vi gjennomført to hovedtiltak innenfor dette oppdraget:

«DFØ skal fortsette sitt arbeid med å gi støtte til utvikling av styringsdialogen mellom departementer og deres underliggende virksomheter.»

Siden 2015 har vi gitt bistand til tre utvalgte enkeltkonstellasjoner av departementer og virksomheter. Hensikten er å gi økt kompetanse og bedre styringspraksis hos samarbeidspartnerne. Tiltaket er ressurskrevende, og reelle endringer avhenger av partenes egenart, formelle rammer, tilpasningsmuligheter og endringsvilje og -evne. I praksis vil slike endringer også ta tid, slik at effektene av innsatsen vil være langsiktige. Denne formidlingsformen skiller seg fra vår en-til-mange kompetanseoverføring og er under utprøving. Evaluering vil skje i 2017.

Gjennom året har vi også videreutviklet vårt generelle kompetansetilbud på området. Blant annet er kurs, seminarer og nettverk utvidet med temaet etatsstyring, og vi har også gjennomført flere rådgivningsoppdrag om styringsdialogen.

«DFØ skal i samarbeid med Difi kartlegge erfaringer med departementers styring av samarbeidsoppgaver som gis til underliggende virksomheter. Kartleggingen skal ses i sammenheng med relevant arbeid innen styring og samordning, og skal danne et kunnskapsgrunnlag for læring og forbedring av god praksis. Oppdraget konkretiseres i et prosjektmandat som forelegges FIN.»

Godt samarbeid i statsforvaltningen er viktig for å oppnå effektiv ressursbruk. I «Program for bedre styring og ledelse i staten» vises det til at samordningsutfordringene i statlige virksomheter øker og utfordrer tradisjonelle sektorgrenser. Gjennom et omfattende kartleggingsarbeid i flere departementer, har vi i samarbeid med Difi definert hva som kjennetegner god samordning i styring av samarbeidsoppgaver som gis til underliggende virksomheter. På bakgrunn av dette har vi utarbeidet seks praktiske råd til ledere og ansatte som har ansvar for

etatsstyring og samordning i departementene. Det er også utarbeidet et veiledningsnotat som er tilgjengelig på våre nettsider. I den videre oppfølgingen vil vi arbeide for at rådene tas i bruk og at samordningen i forvaltningen blir bedre.

Statlige virksomheters vurdering av behov for internrevisjon

«Oppsummere resultatet av kravet i rundskriv R-117 om at statlige virksomheter med samlede utgifter eller samlede inntekter over 300 millioner kroner skal vurdere bruke av internrevisjon. Rapport sendes FIN.»

Finansdepartementet har gjennom rundskrivet om internrevisjon i statlige virksomheter fastsatt retningslinjer og krav der formålet er å etablere mer forutsigbare rammer og økt bruk av internrevisjon. Basert på virksomhetenes vurdering av eget behov for internrevisjon, har DFØ oppsummert resultatet av kravet for virksomheter med samlede utgifter eller inntekter over 300 millioner kroner. Gjennomgangen viser at formålet med reguleringen i stor grad er oppnådd. Oppsummeringen viser også at ca. 63 prosent av virksomhetene har benyttet DFØs veiledninger om bruk av internrevisjon. I tillegg har vi vurdert om det er behov for å gjøre endringer i regelverket om internrevisjon i staten, og gitt forslag til oppdatert rundskriv. Etter at reguleringen ble innført er det vårt inntrykk at det er blitt større modenhet og forståelse for hva internrevisjon er og hvilken merverdi en slik funksjon kan gi i statsforvaltningen. Innholdet i virksomhetenes egne vurderinger, inntrykk fra kurs og nettverk, bruk av veiledninger og henvendelser til DFØ underbygger denne vurderingen.

DFØ har også bidratt i Difis/Statens innkjøpsenters arbeid med å etablere en fellesavtale for internrevisjonsbistand for statlig sektor. Vi har lagt særlig vekt på å sikre at den nye avtalen harmonerer med økonomiregelverket, herunder rundskriv R-117. Vi venter at en konkurranse knyttet til denne avtalen blir kunngjort våren 2017.

Årlig gjennomgang av økonomiregelverket

«DFØ skal utarbeide en årlig rapport til departementet om egen forvaltning av økonomiregelverket, jf. brev fra departementet av 31.10.2014. Rapporten skal også peke på eventuelle forhold av gjennomgående karakter som har kommet frem i Dokument 1 fra Riksrevisjonen for revisjonsåret 2014.»

DFØ utarbeider hvert år en rapport om forvaltningen av økonomiregelverket. Formålet er å gi Finansdepartementet et grunnlag for å vurdere vår forvaltning. Forvaltningsoppgavene går i hovedsak ut på å ta stilling til spørsmål om hvordan økonomiregelverket skal forstås og tolkes, behandle unntakssøknader, videreutvikle og foreslå endringer i regelverket, utarbeide veiledninger og holde kurs for statlige virksomheter. Rapporten inneholder også en oversikt over prioriteringer for den videre regelverksforvaltningen. De årlige rapportene gjøres tilgjengelige på våre nettsider. Vår statistikk viser at rapportene blir lest av flere statlige virksomheter.

Analyse av Riksrevisjonens rapporter

I 2016 har vi gjennomført to hovedtiltak innenfor dette oppdraget:

«DFØ skal utarbeide en metodikk for analyse av Riksrevisjonens rapporter om regnskapsrevisjon. Metodikken skal gi et grunnlag for å vurdere behov for videreutvikling av økonomiregelverket i staten.»

DFØ har utarbeidet en fremgangsmåte for å skissere hvilke faser og oppgaver som må gjennomføres for å vurdere om innholdet i Riksrevisjonens funn i rapporter om regnskapsrevisjon gir grunnlag for videreutvikling av økonomiregelverket. Metodikken ble lagt frem for departementet i juni 2016. Den dannet grunnlaget for å utarbeide analysen som omtales under:

«DFØ skal utarbeide en analyse av hvorvidt Riksrevisjonens funn i rapporter om regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2014 bør føre til endringer i utformingen av økonomiregelverket i staten, jf. brev fra departementet 31.10.2014.»

DFØ har gjennomført en analyse av Riksrevisjonens Dokument 1 til Stortinget for budsjettåret 2014. I alt 30 av 227 virksomheter fikk vesentlige merknader. Som ledd i utprøvingen av den nye metodikken har vi i tillegg vurdert innholdet i korrespondansen mellom Riksrevisjonen og virksomhetene som fikk vesentlige merknader. Analysen viser at det er stor variasjon i hva som fører til vesentlige merknader. Det er likevel noen fellestrekk, som blant annet svakheter i informasjonssikkerhet, sporbarhet i regnskapene og kontroll og oppfølging av tilskudd- og stønadsforvaltningen. I departementene ble det avdekket svakheter i kontroll og oppfølging av underliggende virksomheter.

Analysen har gitt oss nyttig informasjon og grunnlag for ytterligere å tilpasse og styrke våre kompetansetjenester, både på regelverks- og regnskapsområdet. En eventuell nærmere utredning av tilstanden på informasjonssikkerhetsområdet sett i forhold til økonomiregelverkets krav, kan også bidra til å videreutvikle vårt kompetansetilbud. Gjennomgangen gir ikke grunnlag for å endre regelverket for etatsstyring. Utfordringene på dette området knytter seg i hovedsak til praktiseringen. Denne kunnskapen er nyttig for å hjelpe departementene med å definere klarere hvordan de skal ivareta sitt overordnede ansvar for underliggende virksomheter.

Publisering av tolkningsuttalelser til økonomiregelverket

«DFØ skal gjøre direktoratets tolkningsuttalelser til økonomiregelverket tilgjengelig for brukerne på en enkel og oversiktlig måte.»

DFØ gir hvert år skriftlige svar på et stort antall henvendelser fra brukere om forståelse av kravene i økonomiregelverket. Det er et mål at departementer og underliggende virksomheter som omfattes av økonomiregelverket skal ha

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

tilgang til tolkningsuttalelsene på en enkel og oversiktlig måte. Dette innebærer krav til blant annet kanalvalg, funksjonalitet og struktur. Vi har i 2016 gått gjennom historisk materiale fra 2004 – 2015, og gjennomført et omfattende sorteringsarbeid. Totalt har vi svart på 1900 henvendelser i denne perioden, hvorav 710 omhandler standard kontoplan og SRS. Om lag 90 er definert som tolkningsuttalelser, og 53 av disse er kategorisert i sju ulike grupper. Publisering skjer i februar 2017.

Også flere av unntakssøknadene som DFØ har behandlet inneholder for-
tolkninger av økonomiregelverket. I forlengelsen av arbeidet tar vi sikte på å publisere samtlige innsendte unntakssøknader og svar, fordelt på våre tjenester «Ord og begreper» og «Ofte stilte spørsmål».

En løsning med enkel tilgang og klar struktur for svarene på henvendelser gir også gevinster for DFØs regelverksforvaltning. Vi vil blant annet oppnå redusert tidsbruk ved gjenfinning av tidligere saker og økt sikring av kvalitet og konsistens over tid.

Oppfølging av Børmer-utvalgets utredning

«DFØ skal bistå departementet i oppfølgingen av Børmer-utvalgets utredning, etter nærmere avtale.»

På bakgrunn av anbefalinger i Børmer-utvalgets rapport «Bedre beslutningsgrunnlag, bedre styring» (NOU: 2015:14), fikk DFØ i oppdrag å beregne kostnader forbundet med en eventuell innføring av obligatorisk periodisering i staten. Vi har blant annet vurdert ulike innføringsløp, løsningsutvikling og behov for innføringsstøtte og opplæring. Finansdepartementet ønsket ikke å innføre obligatorisk periodisering nå. DFØ har fått i oppdrag å arbeide med tiltak for forenkling, effektivisering og publisering for å øke nytten og redusere kostnadene forbundet med periodisering og bruk av de statlige regnskapsstandardene i virksomhetene. En ny vurdering skal gjøres innen tre år når forenklingstiltak er gjennomført.

Analyse av innholdet i Evalueringsportalen

«DFØ skal utarbeide en analyse av innholdet i Evalueringsportalen, herunder beskrive hovedtrekk ved evalueringene som ligger i portalen (bl.a. type evaluering, innretning, formål/bruk til styring), vurdere hvordan innholdet i portalen utnyttes i dag, og foreslå hvordan det eventuelt kan utnyttes bedre.»

Evalueringsportalen inneholder evalueringer utført på oppdrag fra departementer og andre statlige virksomheter. Portalen forvaltes av DFØ og er fritt tilgjengelig for offentligheten. Økt tilgjengelighet skal bidra til økt bruk og gjenbruk av kunnskap og resultater fra evalueringer som er gjennomført i staten. I 2016 har vi gjennomført en analyse for å få mer kunnskap om hvilken betydning evalueringene har hatt i virksomhetenes styring. Vi har også analysert sammenhengen mellom kravene i økonomiregelverket, vår fagrolle på evalueringsområdet og målgruppens behov. Analysen bekrefter at evalueringer

vurderes som relevante og nyttige av brukerne, men at oppfølgingen og bruken av kunnskapen bør bli bedre.

På bakgrunn av dette har vi identifisert flere tiltak, blant annet for å utvikle bedre systematikk. Denne skal øke forståelsen for hensikten med evalueringer, etablere rutiner for hvordan oppfølging skal skje og konkretisere hvordan evalueringer kan brukes i samspill med andre styringsvirkemidler. I tillegg skal vi vurdere alternative løsninger for tydeligere kategorisering i databasen, utarbeide en enkel og praksisrettet veiledning og etablere et oppfølgingssystem for å skaffe oversikt over hvordan databasen brukes. I dialog med Finansdepartementet vil DFØ også utrede Evalueringsportalens videre formål og funksjon og vurdere mulighetene for å styrke evalueringsbudskapet i økonomiregelverket. Disse tiltakene gjennomføres i 2017.

Vi erfarer at brukerne i departementer og virksomheter er godt motiverte og interesserte i å samarbeide med DFØ om å få innarbeidet bedre rutiner og prosesser for bruk av evaluering i styringen.

Kompetansetiltak for utredningsinstruksen

«DFØ skal, i samarbeid med Difi, vurdere forslag til oppfølging av Difis notat av 14.9.2015 om kompetansetiltak knyttet til ny utredningsinstruks. De to direktoratene samarbeider deretter om å gjennomføre de tiltak som en blir enige om.»

Samtidig som DFØ fikk delegert ansvaret for å forvalte utredningsinstruksen, lanserte vi en ny veileder som skal gi økt forståelse av kravene i instruksen. Veilederen skal gi hjelp både til ledere som er ansvarlig for å utrede statlige tiltak, og til de som skal gjennomføre utredningene. Vi har utviklet et verktøy der brukerne får hjelp til å finne riktig nivå for utredning samt et e-læringskurs om forenklet analyse. I tillegg har vi etablert et innføringskurs, og vi svarer på henvendelser om hvordan utredningsinstruksen skal forstås og tolkes. Det har vært stor pågang og interesse fra brukerne. Etter vår vurdering har DFØ gjennom disse aktivitetene etablert seg som en tydelig aktør på dette fagområdet.

3.1.4 TILLEGGSOPPDRAG TIL TILDELINGSBREVET

Finansdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet samordner styringssignaler som gjelder samarbeid mellom DFØ og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi). I september 2016 fikk vi følgende felles tilleggsoppdrag fra departementene:

Tiltak for gevinstrealisering

«DFØ og Difi skal utforme tiltak som kan gi mer og bedre realisering av gevinster ved statlige effektiviseringstiltak. Tiltakene skal utformes slik at de gjelder alle typer effektiviseringstiltak. Forslagene kan omfatte både DFØs og Difis porteføljer og andre relevante aktørers tiltak. Digitaliseringsprosjekter kan gjerne brukessom eksempel. Frist 15. desember 2016. Det vises til oppdragsbeskrivelse.»

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

DFØ har ledet en arbeidsgruppe med deltagere fra begge virksomheter. I arbeidet har vi lagt særlig vekt på å avdekke interessentenes reelle behov. Ansvar, målgrupper og utfordringer knyttet til gevinstrealisering er forskjellige. Det er likevel noen fellestrekk knyttet til behov for å tydeliggjøre begreper og øke kompetansen innen fagområdet. På bakgrunn av funnene har vi utformet 18 ulike tiltak fordelt på virksomhetsnivå, i etatsstyringen og i situasjoner der gevinstrealisering skal skje i en annen eller i flere ulike virksomheter. Tiltakene omfatter blant annet utforming av sjekklister, rutiner og veiledere, rådgivning, lederstøtte, egevalueringer og temamøter. DFØ vil følge opp tiltak i egen virksomhet i løpet av første halvår 2017.

Benchmarking i staten – forprosjekt

«DFØ og Difi skal bidra i et forprosjekt for å utrede og anbefale en løsning for benchmarking av administrative kostnader i statlige virksomheter. Forprosjektet skal eventuelt etterfølges av et hovedprosjekt for implementering av valgt løsning. Arbeidet skal oppsummeres i en rapport. Frist høst 2016. Det vises til oppdragsbeskrivelse.»

I følge produktivitetskommissjonens andre rapport (NOU 2016:3) er det et betydelig potensial for økt effektivitet i offentlig sektor. Finansdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet opprettet derfor en prosjektgruppe for å utrede en løsnings for benchmarking av administrative kostnader i statlige virksomheter. DFØ og Difi har deltatt i prosjektgruppen som ble ledet av Finansdepartementet. I forprosjektet er det blant annet utredet mulige løsningskonsepter. Forsinkelser førte til at DFØ fikk utsatt fristen med å levere sitt bidrag i prosjektet til februar 2017.

3.1.5 RESSURSBRUK FOR REGELVERKS- FORVALTNING OG KOMPETANSETJENESTENE

DFØ brukte 35 millioner kroner på kompetansetjenester i 2016, hvorav 90 prosent var lønnskostnader.

Konsulentandelen øker i 2016 fordi vi har brukt konsulenter i oppdraget om evaluering av innholdet i Evalueringsportalen, og til kartleggingen av brukernes opplevelse av kompetansetjenestene.

Lønnskostnad pr årsverk går noe ned i 2016. Dette kan i hovedsak forklares med at vi i 2016 hadde to masterstudenter i midlertidige stillinger – på et lavere lønnsnivå enn øvrige ansatte.

Kompetansetjenesten har, sammen med konsernsystemer, den høyeste årsverkskostnaden i DFØ. Dette skyldes at tjenesteområdets egenart krever

medarbeidere med lengre erfaring og høyere kompetanse enn de andre tjenesteområdene i DFØ.

Tabellen under viser utvalgte nøkkeltall for regelverksforvaltning og kompetansetjenestene:^{3,4}

Regelverksforvaltning og kompetansetjenestene	2015	2016
Årsverk	29	32
Driftskostnader (i 1000 kr)	32 708	35 311
Lønnsandel av driftskostnader	91 %	90 %
Konsulentandel av driftskostnader	2 %	5 %
Reisekostnad pr årsverk (i 1000 kr)	7	9
Lønnskostnad pr årsverk (i 1000 kr)	1 105	994
Driftskostnader pr årsverk (i 1000 kr)	1 118	1 105

3.1.6 VURDERING AV DFØs BIDRAG TIL EFFEKTER FOR DELMÅL 1

Vi ser tydelige effekter av endringer som er gjort i regelverkene de seneste årene, for eksempel standardisering av årsrapporter og årsregnskap samt krav til å vurdere internrevisjon for enkelte statlige virksomheter. DFØ forvalter både økonomiregelverket og utredningsinstruksen, og har derfor mulighet til å foreslå endringer i begge regelverk. Vi vurderer fortløpende og gir råd til Finansdepartementet om hvilken sammensetning av endringer i regelverk og/eller endringer i vår portefølje av kompetansetiltak som er mest hensiktsmessig for å oppnå de ønskede brukereffektene i statsforvaltningen.

DFØ prioriterer å gi råd og veiledning om virksomhetenes tilpasning til felles krav til budsjettering, regnskap og betalingsformidling. Vi har i stor grad prioritert å gi rådgivning og presentasjoner til store og komplekse statlige virksomheter. Vi velger også rådgivningsoppdrag som gir oss mulighet til å gjenbruke erfaringene i andre sammenhenger. I noen tilfeller velger vi å tilby kurs for enkeltvirksomheter som har mange interesserte deltakere. Et viktig kriterium er at vi i størst mulig grad gir hjelp til selvhjelp. Vi erfarer at denne en-til-mange formen for kompetanseformidling og faglig bistand bidrar til at flest mulig får økt sin kompetanse. Vi har også gode erfaringer med at kortere arrangementer gjør at flere benytter seg av vårt kompetansetilbud. Tilbakemeldinger viser at brukerne opplever at våre tjenester gir praktisk nytte og hjelp i styringen.

DFØ har i 2016 bidratt til regjeringens satsing på en enklere hverdag for folk flest gjennom Program for bedre styring og ledelse. I samarbeid med Finansdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Difi har DFØ vært en nøkkelaktør for å realisere programmet. DFØ deltar også i

3 Forvaltnings- og analyseavdelingen ble omorganisert fra 1. januar 2015.

Tall for 2014 er dermed ikke med i oppstillingen

4 Inkludert administrasjon av forvaltnings- og analyseavdelingen

programmets tilbud for toppledergrupper i staten. Vår samhandling med andre aktører illustrerer at DFØ i stor grad er avhengig av andre for å nå våre mål om brukereffekter og samfunnseffekter. Effektene vi håper å oppnå, er ikke minst avhengig av hvor godt departementene og virksomhetene lykkes i egen styring. Styringen er i stor grad definert av prosessen for statsbudsjettet og økonomisk-administrative regelverk virksomhetene må innrette seg etter.

3.2

DELMÅL 2: DFØs FELLES- TJENESTER ER KORREKTE, RETTIDIGE OG NYTTIGE

3.2.1 LØNNS- OG REGNSKAPSTJENESTENE

DFØ leverer fellestjenester innenfor lønns- og personaladministrasjon og regnskap. Våre systemløsninger ivaretar kravene i statlige regelverk. På begge tjenesteområdene kan kundene velge mellom en modell der DFØ utfører de fleste oppgavene, eller en modell der de selv tar ansvar for mange av oppgavene. 1. juli 2016 overtok vi lønns- og regnskapsproduksjonen fra Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS). De gjeldende avtalene er videreført og innebærer at departementsfellesskapet får en utvidet fullservicemodell.

På lønnsområdet tilbyr vi tjenester innenfor blant annet lønnskjøring, reiseregninger, tidsystem, offentlig rapportering, refusjonshåndtering og selvbetjeningsløsninger. På regnskapsområdet leverer vi regnskapstjenester som er tilpasset statlige virksomheter. I tillegg tilbyr vi blant annet integrerte tjenester innenfor elektronisk fakturabehandling, innkjøpsløsning og budsjettmodul.

For at kundene skal få mest mulig utbytte av våre tjenester, holder vi en rekke praktiske kurs i bruken av løsningene. I 2016 har vi prioritert å utvikle et opplæringsløp for kunder som er i opptaksprosess og økt antall kurs på regnskapsområdet. Se også nærmere omtale i dette kapitlet om «Tilfredshet med DFØs kurstilbud innenfor økonomitjenestene». Vi har også videreført og gjennomført flere utviklingstiltak knyttet til teknologiutnyttelse og bedre styringsinformasjon. Se nærmere omtale i kapittel 3.2.2, «Utviklingstiltak for lønns- og regnskapstjenestene».

DFØs lønns- og regnskapstjenester skal ha høy kvalitet og god kundetilfredshet. Samtidig må vi veie hensynet til stordriftsfordeler opp mot kundenes individuelle behov og deres valgfrihet til å benytte tjenestene. Hensynet til statens samlede behov for effektiv ressursbruk veier tyngst. Kundene skal også kunne supplere våre tjenester med tjenester fra andre der de har behov for dette.

Etter en omfattende omstilling de siste tre årene gjennomførte vi i år en fokusgruppeundersøkelse for å få mer kunnskap om kundenes oppfatninger av våre lønns- og regnskapsleveranser samt vårt service – og kompetansenivå. Resultatene viser at kundene gjennomgående er fornøyde med tjenestene. Samtidig ønsker de et mer kunderettet tjenestetilbud og økt kundedialog. Noe av dette har vi allerede fulgt opp gjennom planlegging av bedre meldings-systemer, og tidlig involvering og kartlegging av tjenestebehovet i virksomheter med turnusordning. Se for øvrig omtale i kapittel 3.2.2. om «Bedre data-utveksling hos virksomheter med turnusordning». Kundenes vurderinger er også omtalt i den følgende rapporteringen for styringsparameterne.

DFØ har gjennomgående god måloppnåelse i forhold til resultatkravene.

Tabellen under viser resultater for styringsparametere under delmål 2 for lønns- og regnskapstjenestene:

Styringsparametere 2016	Resultatkrav	Resultat
Andel riktig lønn til riktig tid	100 prosent	100 prosent
Andel korrekt innrapportert regnskap fra DFØs kunder til statsregnskapet innen frist	100 prosent	100 prosent
DFØ er foretrukket leverandør av lønns- og regnskapstjenester	Potensielle kunder velger DFØ. Ingen oppsigelser	Innfridd
Tilfredshet med DFØs kurstilbud innenfor økonomitjenestene	Minst som tidligere år	Innfridd
Andel respondenter som mener DFØs lønns tjenester er nyttige	Minst som tidligere år	Ikke innfridd ⁵
Andel respondenter som mener DFØs regnskapstjenester er nyttige	Minst som tidligere år	Innfridd
Andel respondenter som er tilfreds med DFØs tilbud av rapporter om styringsinformasjon	Minst som tidligere år	Innfridd

5 Andelen som har svart positivt på om DFØs lønns tjenester er nyttige har gått ned med 9,4 prosentpoeng. Ser vi imidlertid på kundenes vurdering på en skala fra 1-6, har gjennomsnittlig skåre holdt seg stabilt

Andel riktig lønn til riktig tid

Andel riktig lønn utbetalt innen frist har vært 100 prosent gjennom hele året. Resultatkravet er dermed oppfylt.

Andel korrekt innrapportert regnskap fra DFØs kunder til statsregnskapet innen frist

Andel innrapporteringer til statsregnskapet har vært 100 prosent gjennom hele året. Resultatkravet er dermed oppfylt.

DFØ er foretrukket leverandør av lønns- og regnskapstjenester

DFØ arbeider systematisk med å øke kundemassen. Vi har god dialog med statlige virksomheter som ikke er kunde fra før, og som vurderer å bytte leverandør av lønns- og regnskapstjenester. Dette har gitt gode resultater. Et jevnt tilslag av nye kunder, kombinert med at ingen kunder har valgt oss bort, gir et klart inntrykk av at DFØ er foretrukket leverandør av lønns- og regnskapstjenester.

Høsten 2016 gjennomførte vi en kvalitativ undersøkelse med fire fokusgrupper, som representerte fagbrukere og ledere på lønns- og regnskapsområdet, samt en gruppe med nye kunder. I disse gruppene kom det fram at kundene har en sterk tilslutning til grunnideen om statlige fellesløsninger, og de uttrykker lojalitet til DFØs samfunnsoppdrag om å levere hensiktsmessige fellestjenester som gir stordriftsfordeler for staten. Kundene uttrykte at de ønsker å bidra til effektivisering av staten gjennom å velge felles løsninger som DFØ tilbyr.

Sitater fra deltakere i fokusgruppeundersøkelsen:

«Jeg ønsker å være veldig rosende. Vi som er en liten virksomhet, er veldig takknemlig for at det er noe som heter DFØ. Vi slipper å ha mange folk på lønn og regnskap.»

«Jeg kunne ikke tenke meg å gå ut av DFØ, for det er mye bra.»
«DFØ oppdaterer systemet, så man slipper å tenke på at nå er det kommet et nytt reiseregulativ eller nå er det nye regler.»

«Veldig greit at det er noen andre som har systemansvar og driver systemutvikling.»

«Det er stordriftsfordeler, og vi ser en utvikling, for eksempel med appen.»

Kundene formidler at det samlet sett er mye som fungerer godt, samtidig som de peker på forbedringsområder. Forbedringsområdene handler i stor grad om et ønske om mer involvering i tjenesteutviklingen og bedre kommunikasjon. Totalinntrykket er at kundene foretrekker DFØ som lønns- og regnskapsleverandør.

Tilfredshet med DFØs kurstilbud innenfor økonomitjenestene

Vi måler jevnlig tilfredsheten med vårt kurstilbud, og er godt fornøyd med at kundene gir oss gjennomgående gode tilbakemeldinger. Kurstilbudet for økonomitjenestene er utviklet på grunnlag av kundenes etterspørsel, henvendelser til kundesentrene og våre faglige vurderinger.

I 2016 deltok 425 personer på kurs på regnskapsområdet. På en skala fra 1 til 5, ga deltakerne en gjennomsnittlig skåre på 4,4. På lønnsområdet var det til sammen 1300 deltakere på våre kurs, og også her viser evalueringene en gjennomsnittsskåre på 4,4. Vi vurderer dette som et godt resultat.

I løpet av 2016 har vi utviklet og gjennomført et opplæringsløp for kunder som er i opptaksprosess. Dette består av en kombinasjon av kurs, skulder til skulderopplæring, presentasjoner for virksomhetens ansatte, gruppeopplæring hos kundene og opplæring via Skype. Vi har i tillegg produsert en rekke korte opplæringsfilmer som er publisert på nettet.

Andel respondenter som mener DFØs lønns- og regnskapstjenester er nyttige

Svarene i kunde- og brukerundersøkelsen viser at kundene i stort opplever DFØs lønns tjenester som nyttige. På en skala fra 1 til 6 oppnår vi en gjennomsnittlig skåre på 4,5. Det er en nedgang på 0,1 fra 2015. En andel på 69,2 prosent av respondentene har svart en av de tre høyeste svarkategoriene, mot 78,5 prosent i 2015.

Kunde- og brukerundersøkelsen viser også at kundene opplever DFØs regnskapstjenester som nyttige. På en skala fra 1 til 6 oppnår vi en gjennomsnittlig skåre på 4,6, uendret fra 2015. En andel på 68,2 prosent av respondentene har svart en av de tre høyeste svarkategoriene, mot 73,3 prosent i 2015.

Den svake nedgangen i kundenes opplevelse av lønns- og regnskapstjenestenes nytteverdi, kan skyldes at høye forventninger og ønsket om flere tjenester ikke blir innfridd. Da vi gjennomførte kvalitative undersøkelser i fokusgrupper, fortalte kundene at de opplever at DFØs tjenester har stor nytteverdi – men at de også har høye forventninger som DFØ ikke alltid innfrir. De små kundene sier at de ikke ville klart seg uten DFØ. Kunder som selv har valgt DFØ ser i større grad nytteverdien av våre tjenester enn kunder som har blitt pålagt å benytte DFØ.

Den største opplevde nytteverdien ligger i at vi sørger for at systemene fungerer og er oppgradert, og at vi sørger for at statlige regelverk blir fulgt. I tillegg til bedre kundedialog og kompetanse, mener kundene at utviklingen av nye tjenester har skutt fart etter omstillingen av tjenestområdet, og de roser DFØs utvikling av DFØ-app og vårt nye rapporteringsverktøy Økonomiinfo.

Utfordringene er i stor grad knyttet til at DFØ er ferdig med sin omstilling, hvor

kundene var tålmodige, og at de nå forventer høy servicegrad. De ønsker bedre responstid og enklere kanaler inn til DFØ. De ønsker også flere funksjoner i den elektroniske løsningen for honorarmottakere. Dette er kjente problemstillinger, hvor DFØ har satt i gang tiltak.

Andel respondenter som er tilfreds med DFØs tilbud av rapporter om styringsinformasjon

Svarene i kunde- og brukerundersøkelsen viser at kundene forventer mer av DFØs rapporteringstilbud. På spørsmål om det er enkelt å hente ut relevant styringsinformasjon gir kundene en gjennomsnittskåre på 3,4 på en skala fra 1-6. Respondentene i fokusgruppene høsten 2016 bekrefter inntrykket, de ønsker et bedre tilbud og mer støtte til å bearbeide rapporter fra oss. De som har sett eller begynt å bruke DFØs nye rapporteringsverktøy Økonomiinfo, er mer fornøyde. Flere respondenter forteller at de tidligere har utviklet egne rapporteringsløsninger, men at de skal over på Økonomiinfo.

«Økonomiinfo er sånn at hvis du skjønner forskjellen på pluss og minus, og forskjellen på rødt, gult og grønt, så skjønner du dette systemet.»

«IT-avdelingen hos oss har utviklet et datavarehus, og laget standardrapporter for oss. Framover skal vi bruke Økonomiinfo, og det ser veldig lovende ut.»

«Det er vanskelig å lese det vi får ut av rapporter, og det krever veldig mye bearbeidelse av våre økonomifolk før det er noe styret kan lese ut de relevante signalene de trenger. Jeg vet ikke om tanken er at vi skulle gjøre veldig mye selv, eller om rapporter skulle være en del av leveransen.»

Se også omtale av rapporteringsverktøyet i kapittel 3.2.2, «Nytt økonomistyringsverktøy – Økonomiinfo».

3.2.2 UTVIKLINGSTILTAK FOR LØNNS- OG REGNSKAPSTJENESTENE

DFØs utviklingstiltak innenfor lønns- og regnskapsområdet prioriteres på bakgrunn av vår virksomhetsstrategi og hovedmålene «hensiktsmessige fellesløsninger i staten» og «god styring i statlige virksomheter».

Tiltakene fordeler seg dermed i to hovedkategorier:

- Utnytte teknologi for å videreutvikle DFØs lønns- og regnskapstjenester til statlige virksomheter, særlig for å få brukervennlige selvbetjeningsløsninger, automatisere datafangst og effektivisere prosesser for å behandle data.
- Bidra til bedre styring i staten gjennom å legge til rette for best mulig utnyttelse av tilgjengelig styringsinformasjon for den enkelte virksomhet og for staten som helhet.

Tiltakene skal sikre et tilstrekkelig solid og tidsriktig tjenestetilbud innenfor de tjenestemråder og mål vi har i dag. Samtidig skal tiltakene bidra til økt bruk av elektronisk samhandling, effektiv datafangst og reduksjon av manuelle arbeidsprosesser.

Ny funksjonalitet i DFØ-appen

DFØ lanserte i 2015 en app som tilbyr funksjonaliteten fra vår selvbetjeningsportal på mobiltelefon. I år har vi utvidet appen med ny funksjonalitet for reiseregning, utgiftsrefusjon, reisesøknad og utbetalinger (lønns- og reiseslipper). Ledere kan nå godkjenne/avvise reiseregninger, utgiftsrefusjoner, reisesøknader, fraværssøknader og overtid.

Vi har også satt i gang et arbeid for å utvide appen ytterligere med økt funksjonalitet, samt en løsning med samme funksjonalitet for nettbrett og PC. Ny funksjonalitet i appen vil blant annet være vedlikehold av egne data/personlig profil, registrering av ekstra skattetrekk og registrering av variable tillegg/andre utbetalinger. Effekten av å ta i bruk appen ligger i sin helhet hos sluttbruker. Videre vil mottakere av honorar få en ny løsning med samme funksjonalitet som vår selvbetjeningsportal. Mobilløsningen blir dermed tilgjengelig for honorarmottakere, og ytterligere 100 000 brukere kan ta løsningen i bruk. Ved utgangen av året hadde vi 29 585 unike brukere av DFØ-appen.

Nye elektroniske skjemaer

Elektroniske skjema er en brukervennlig løsning både for lønnsmedarbeidere og sluttbrukere hos kundene våre. I år har vi utviklet et nytt skjema for søknad om overføring av overtid-/reisetidstimer til fleksitidssaldo eller til utbetaling. Vi har også startet arbeidet med å utvikle et nytt skjema for tilsetting og gjeninntredelse. Å videreutvikle e-skjema løsningen er et viktig tiltak for å maksimere gevinstene av investeringer som gjort. Ved utgangen av året bruker 141 virksomheter e-skjemaløsningen for ansatte. Antall virksomheter som har tatt i bruk selvbetjeningsportalen for mottaker av honorar har økt fra 74 til 132.

Bedre datautveksling hos virksomheter med turnusordning

DFØ leverer data til Altinn på vegne av kundene (A-melding). Hos kunder med eksternt tidsystem og turnusordning representerer enkelte kombinasjoner av fravær og permisjon en feilkilde når det gjelder datakvalitet til statistikkformål. Som en del av vårt arbeid med å kartlegge tjenestebehov hos kundene har vi avdekket felles behov i disse virksomhetene. Videre har vi utredet alternative løsninger for datafangst som forbedrer datakvaliteten og reduserer behovet for manuell feilretting. Utviklingsarbeidet videreføres i 2017.

Elektroniske lønns slipper og trekk lister i Altinn

Frem til våren 2016 ble lønns slipper og trekk lister til kunder og brukere som ikke benytter seg av DFØs selvbetjenings løsninger distribuert gjennom posten. Dette gjaldt også lønns- og reiseslipper til ansatte som ikke bruker portalen. Som en del av tilpasningen til digitalt førstevalg i staten har vi utviklet en løsning der distribusjon til disse brukerne nå skjer via Altinns meldingstjeneste.

Ny metode knyttet til SRS budsjettering og regnskapsoppfølging

Vi ferdigstilte en metode for økonomioppfølging etter SRS på virksomhets- og budsjettenhetsnivå i sommeren 2016. Metoden består av prosessbeskrivelser og systemstøtte. Den gir anbefaling til hvordan virksomheter kan innrette sin interne budsjettering og økonomioppfølging etter de samme prinsipper som det periodiserte regnskapet, samtidig som de overholder Stortingets kontantbevilgning. Effekten av å ta metoden i bruk kan måles over tid, og knyttes til opplevd nytte og økt kunnskap om hvordan to ulike regnskapsprinsipper kan følges opp. Metoden vil være svært sentral dersom det innføres obligatorisk periodisering i staten i fremtiden. Tre virksomheter tar metoden i bruk i 2017, og vil gi DFØ nyttig tilbakemelding og læringsmuligheter.

Nytt økonomistyringsverktøy – Økonomiinfo

Våren 2016 lanserte vi et nytt økonomistyringsverktøy under navnet Økonomiinfo. Dette verktøyet gjør styringsinformasjon fra regnskapet tilgjengelig på en enkel og intuitiv måte og har blitt svært godt mottatt, se også omtale i kapittel 3.2.1, «Andel respondenter som er tilfreds med DFØs tilbud av rapporter om styringsinformasjon». Ved utgangen av året er verktøyet tatt i bruk i 22 statlige virksomheter. Vi har også startet arbeidet med å utvide verktøyet med ny funksjonalitet knyttet til prognoser samt fleksibelt åpningsbilde som gir utvidete muligheter for brukertilpasning.

Robotisert prosessautomatisering (RPA) av avstemming

Innenfor regnskapsområdet har det tradisjonelt vært brukt mye tid og ressurser på å løse regelbaserte og manuelle oppgaver, ofte på tvers av flere systemer. En virtuell medarbeider kan overta disse oppgavene, og frigir tid til andre verdiskapende aktiviteter. Slike løsninger er et alternativ til for eksempel tjenesteutsetting, og kan tas i bruk raskere, billigere og mer fleksibelt. I 2016 utredet vi mulighetene og gjennomførte et forprosjekt for slik automatisering av avstemming. Flere positive effekter er ventet, blant annet redusert ressursbruk, økt kvalitet, likebehandling av kunder, sikrere lagring av dokumentasjon og økt kapasitet.

3.2.3 RESSURSBRUK FOR LØNNS- OG REGNSKAPSTJENESTENE

DFØ bruker årlig i underkant av 300 millioner kroner på lønns- og regnskapstjenestene.

I 2015 gikk antallet årsverk opp som følge av behovet for overlappende bemanning i omstillingsperioden for å sikre tjenesteleveransen. Gevinsten fra denne omstillingen er tatt ut, og isolert sett har dette gitt reduksjon i årsverk fra 2016. Når antall årsverk likevel øker, skyldes dette overføringen av ansatte og oppgaver fra DSS, samt økning i kundemasse og oppgaver.

Kostnad til reiser har gått ned i perioden. En av de planlagte effektiviseringsgevinstene som følge av omstillingen i 2014–2015 var lavere reisekostnader som følge av mindre behov for å reise mellom kontorer. Nedgangen fra 2015 kan delvis tilskrives nettoføringsordningen (8 prosent mva på reiser). Justert for dette, går reisekostnad likevel ned fra 2015.

Tabellen under viser utvalgte nøkkeltall for lønns- og regnskapstjenestene:

Lønns- og regnskapstjenestene	2014	2015	2016
Årsverk	251	260	262
Driftskostnader (i 1000 kr)	294 992	287 958	288 813
Lønnsandel av driftskostnader	60 %	66 %	67 %
Konsulentandel av driftskostnader	10 %	8 %	8 %
Reisekostnad pr årsverk (i 1000 kr)	31	27	27
Lønnskostnad pr årsverk (i 1000 kr)	741	753	743
Driftskostnader pr årsverk (i 1000 kr)	1 175	1 108	1 102

3.2.4 VURDERING AV DFØs BIDRAG TIL EFFEKTER FOR DELMÅL 2, LØNNS- OG REGNSKAPSTJENESTENE

DFØ forvalter og drifter en stadig større systemportefølje. På lønnsområdet inngikk vi i 2016 en ny og forbedret avtale med vår driftsleverandør. Som følge av strengere oppetidskrav, bedre økonomiske betingelser og strenge krav til sikkerhet og lagring har vi lagt et enda bedre grunnlag for å levere korrekte og rettidige lønnsleveranser. Vi la til rette hele den tekniske løsningen for å ivareta de særskilte endringene i lønnsoppgjøret i 2016. Lønnsoppgjøret ble effektivt gjennomført ved at DFØ leverte korrekte lønnstjenester til rett tid for en stor andel av statsforvaltningen. Vi har også inngått en ny og forbedret avtale med vår driftsleverandør av økonomisystemet. Ved å ta i bruk flere moduler kan vi nå tilby flere nyttige regnskapstjenester til våre kunder. Dette bidrar blant annet til at kundene får bedre oversikt og dermed økt kvalitet i sin økonomistyring.

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Organisasjonsendringer i statsforvaltningen og internt i flere statlige virksomheter innebærer at vi har brukt mye ressurser på dette. DFØ har de siste årene opparbeidet seg god erfaring og kompetanse for å gjennomføre slike endringsprosesser. Vi sikrer korrekte kundedata i våre systemer, og reduserer dermed risikoen for feil og merarbeid. Vi legger også til rette for erfaringsdeling mellom virksomhetene.

DFØ har gjennom flere år kontinuerlig utviklet og fremmet økt bruk av elektroniske skjemaer på lønnsområdet. Dette har gitt et godt grunnlag for virksomhetene til å effektivisere administrative funksjoner. Det er imidlertid krevende for kunden å hente ut disse gevinstene. Blant annet er det nødvendig med prosessendringer internt hos kunden, samt at det krever ressurser i innføringsløpet og vilje til å ta i bruk elektroniske skjemaer. Vi erfarer at kundene har behov for vår bistand i implementeringsfasen, og har derfor prioritert å bruke ressurser på dette. Det er likevel kundenes ansvar å realisere gevinstene.

Vi har økt vår innsats og kapasitet på å utvikle mer brukervennlige og effektive tjenester. På noen områder har vi i større grad enn tidligere involvert kundene i en tidlig fase i tjenesteutviklingen. Vi har inntrykk av at dette har bidratt både til å møte kundenes behov på en bedre måte, og forbedret kundedialogen. I 2016 har vi også utvidet DFØ-appen med mer funksjonalitet. Effekten ligger i all hovedsak hos sluttbruker som kan redusere sin tidsbruk til administrative oppgaver. I tillegg oppnår virksomhetene kvalitetseffekter ved at blant annet enklere registrering bidrar til mer pålitelige data, og at raskere registrering av reiseregninger gir mer oppdaterte regnskaper.

I 2016 er tilgangen til styringsinformasjon forbedret gjennom et nyutviklet økonomistyringsverktøy, Økonomiinfo, som kombinerer lønns- og regnskapsinformasjon. Effekten oppnås hovedsakelig i virksomhetenes økonomifunksjon, og ved at lederne får enklere tilgang til data og dermed kan redusere sin tidsbruk.

DFØ har samarbeidet med Finansdepartementet og Statens pensjonskasse for å legge til rette for innføring av ny pensjonsordning for statlige virksomheter. Gjennom vårt arbeid har vi bidratt til korrekt regnskapsføring av pensjonsutgifter, samt gjort innføringen mer effektiv og strømlinjeformet for statlige virksomheter.

3.2.5 KONSERNSYSTEMENE

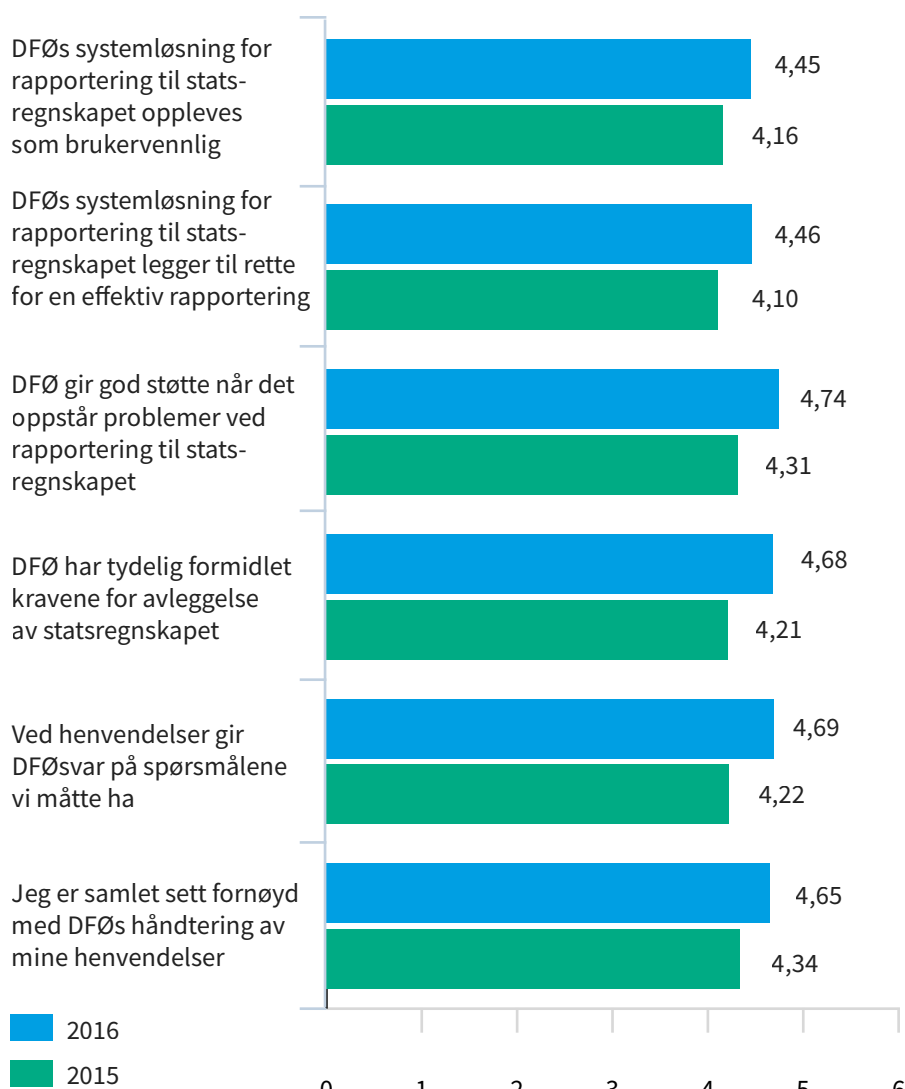
DFØ forvalter og videreutvikler de obligatoriske ordningene for statsregnskapet og statens konsernkontoordning. Vi inngår og forvalter også rammeavtaler med private banker om betalings- og kontoholdstjenester for statlige virksomheter samt forvalter konsernkontostrukturen i Norges Bank. Se også omtale av vårt arbeid med dette fagområdet under enkeltoppdragene i dette kapittelet.

Tabellen viser resultater for styringsparametere under delmål 2 for konsernsystemene:

Styringsparametere 2016	Resultatkrav	Resultat
Brukernes tilfredshet med løsningen for rapportering til statsregnskapet, herunder løsning og rådgivning	Minst som tidligere år	Innfridd
Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innen betalingsformidling, herunder statens konsernkontoordning	Minst som tidligere år	Innfridd

Brukernes tilfredshet med løsningen for rapportering til statsregnskapet, herunder løsning og rådgivning

I brukerundersøkelsen mener 85 prosent av respondentene at DFØs løsning for rapportering av statsregnskapet og rådgivning er tilfredsstillende. Dette er tilnærmet samme nivå som i 2015.

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

I september lanserte DFØ en ny elektronisk løsning for likviditetsrapporter til statsregnskapet fra 40 nettobudsjetterte virksomheter og 60 statlige fond. Rapporteringen er en forenklet rapport om likvidbevegelse på oppgjørskonto i Norges Bank. Rapporteringen har tidligere skjedd manuelt ved bruk av e-post, og har blitt meldt inn som en tidstyv av flere. Vi har derfor grunn til å tro at brukerne er tilfreds med den nye og enklere løsningen.

DFØs tjenester innen rådgivning, formidling og tilrettelegging for rapportering til statsregnskapet får for øvrig gode tilbakemeldinger fra brukerne, med en positiv utvikling fra 2015 til 2016. 21 prosent av de spurte har mottatt bistand i forbindelse med rapporteringsarbeidet, og brukerne oppgir at de er godt fornøyd med den hjelpen de har fått. Resultatene bekrefter også at brukerne synes rapporteringen gjennom statsregnskapsløsningen er effektiv.

Brukernes tilfredshet med DFØs tjenester innen betalingsformidling, herunder statens konsernkontoordning

I brukerundersøkelsen oppgir 89 prosent av respondentene at de er tilfredse med våre tjenester innen betalingsformidling, herunder statens konsernkontoordning. I 2016 har vi hatt en positiv utvikling i tilfredsheten. Det gjelder særlig håndtering av henvendelser, hvor brukerne oppgir at de har tillit til svarene de får og at de får svar på det de spør om.

3.2.6 ENKELTOPPDRAG FRA DEPARTEMENTET

DFØ fikk i 2016 fire enkeltoppdrag knyttet til konsernsystemene. Alle oppdragene er gjennomført og levert i tråd med resultatkravene:

Etablere publiseringsløsning for statsregnskapet

«DFØ skal utvikle og etablere en løsning som gir brukere i statsforvaltningen og eksterne brukere enklere tilgang til regnskapsinformasjonen som i dag er tilgjengelig i statsregnskapet. Løsningen planlegges satt i drift høsten 2017».

DFØ startet høsten 2015 arbeidet med å utvikle og etablere en publiseringsløsning for statsregnskapet. Hensikten er å gjøre regnskapsinformasjon fra statlige virksomheter sammenlignbar og tilgjengelig for et bredt publikum. I 2016 har vi utarbeidet en løsningsbeskrivelse, gjennomført anbudskonkurranse og valgt systemleverandør. Den nye løsningen ivaretar også fremtidig behov for å utvide innholdet med regnskapsinformasjon fra andre kilder. Løsningen lanseres for publikum i mai 2017, mens løsningen for departementene lanseres høsten 2017.

Løsning for innrapportering av regnskapstall for nettobudsjetterte virksomheter

«DFØ skal utrede og foreslå løsning for innrapportering og sammenstilling av regnskapstall fra nettobudsjetterte virksomheter basert på bokførte beløp etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Det legges til grunn at rapporteringen fra de nettobudsjetterte virksomhetene vil være periodiserte tall iht. SRS.»

DFØ har utredet hvordan SRS-regnskap bør presenteres som tilleggsinformasjon til statsregnskapet, og hvilken informasjon som bør samles i konsernsystemene. I tillegg har vi levert forslag til en teknisk løsning for innhenting og kontroll av SRS-regnskap fra statlige virksomheter. På kort sikt innebærer løsningen å utvide dagens mottakssystem slik at det kan ta i mot periodiserte regnskap. Vi har gjennomført forberedende tiltak og startet arbeidet med å ferdigstille en kravspesifikasjon. DFØ vil i dialog med departementet vurdere om løsningen skal realiseres.

Virksomhetsregister for statlige virksomheter

«DFØ skal utrede og legge frem en oversikt over statlige virksomheter med utgangspunkt i økonomiregelverkets bestemmelser, herunder synliggjøre den hierarkiske sammenhengen mellom ulike regnskapsførende enheter, virksomheter og departement. Arbeidet med virksomhetsoversikten må koordineres med KMD/Difi og SSB.»

DFØ har beskrevet dagens situasjon med hensyn til begrepsbruk og regelverk i ulike registre og synliggjort problemområder. I utredningen beskriver vi blant annet et forvaltningsregime som ivaretar statens behov for å ha en pålitelig oversikt over alle statlige virksomheter. Utredningsarbeidet er gjennomført med bidrag fra blant annet Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), Statistisk sentralbyrå (SSB) og Brønnøysundregistrene. DFØ vil i 2017 endre sine rutiner for saker i R-104 («Retningslinjer for oppgjørskontoer i Norges Bank og arbeidskontoer innenfor statens konsernkontoordning») til å omfatte styrket kontroll mot Enhetsregisteret og beskrive hvilke steg som skal følges ved avvik. I tillegg etablerer vi en rutine for årlig etterkontroll hvor statsregnskapets virksomhetsoversikt kontrolleres mot Enhetsregisterets virksomhetsoversikt.

Kartlegging av regnskapsmessig mellomværende mellom staten og virksomhetene

«DFØ skal kartlegge og systematisere hva som inngår i det regnskapsmessige mellomværet mellom staten og virksomhetene. Resultatet skal legges frem som en rapport til departementet.»

Vi har kartlagt og vurdert om det rapporterte regnskapsmessige mellomværet mellom staten og virksomhetene er i henhold til gjeldende bestemmelser i

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

økonomiregelverket. Vi har også sammenlignet den løpende rapporteringen med rapporteringen som gjøres ved årets slutt. Analysen viser at rapportering i all hovedsak gjøres i tråd med kravene, men at det kan være grunnlag for å foreslå enkelte endringer og presiseringer i det gjeldende regelverket. Vi vil i 2017 utarbeide et forslag til normering av hva som skal og bør inngå i mellomværende med statskassen.

3.2.7 RESSURSBRUK FOR KONSERNSYSTEMENE

DFØ brukte 12 millioner kroner på konsernsystemer i 2016. Dette er en økning sammenlignet med 2015, og kan i hovedsak tilskrives arbeidet med publisering av data fra statsregnskapet. Prosjektet gjennomføres ved hjelp av konsulenter, sammen med betydelig innsats fra egne ansatte. Det er i tillegg påløpt vedlikeholdskostnad og lisenser knyttet til publiseringssystemet i 2016.

Lønnsandelen innenfor dette tjenestoområdet er normalt rundt 85 prosent. Som følge av økte driftskostnader i forbindelse med publiseringssystemet, går denne andelen vesentlig ned i 2016. Dette er også årsaken til at driftskostnader per årsverk øker. Prosjektet vil fortsette i 2017 med innleid hjelp, og det er ventet at andelen vil være lav også i 2017.

Lønnskostnaden pr årsverk var høyere i 2015 som følge av en ekstraordinær lønnsutbetaling.

Tabellen under viser utvalgte nøkkeltall for konsernsystemene:⁶

Konsernsystemene	2015	2016
Årsverk	4	5
Driftskostnader (i 1000 kr)	8 073	12 487
Lønnsandel av driftskostnader	84 %	52 %
Konsulentandel av driftskostnader	7 %	38 %
Reisekostnad pr årsverk (i 1000 kr)	4	12
Lønnskostnad pr årsverk (i 1000 kr)	945	911
Driftskostnader pr årsverk (i 1000 kr)	1 205	1 844

3.2.8 VURDERING AV DFØs BIDRAG TIL EFFEKTER FOR DELMÅL 2: KONSERNSYSTEMER

Handlingsrommet for DFØs oppgaver knyttet til delmål 2 er mindre enn for delmål 1. De aktuelle ressursene er i meget stor grad bundet opp til løpende drift av oppgaver innenfor forvaltningen av statsregnskapet og statlig betalingsformidling.

⁶ Forvaltnings- og analyseavdelingen ble omorganisert fra 1. januar 2015. Tall for 2014 er dermed ikke med i oppstillingen

DFØ har i de siste årene tatt flere grep for å effektivisere oppgaveløsningen knyttet til daglig drift av konsernsystemene. DFØ har lyktes i å gradvis redusere ressursbruken for flere av oppgavene knyttet til statsregnskapet. De frigjorte ressursene har i hovedsak blitt prioritert til å forbedre prosesser og å bistå inn i forskjellige utviklingsoppdrag. Vi legger til grunn at vi har et potensial for å videreutvikle tjenestene våre knyttet til konsernsystemene. Med den planlagte publiseringsløsningen for statsregnskapet og med nye rammeavtaler for betalingsformidling legger mener vi at DFØ vil møte brukernes forventninger i enda større grad.

Strukturene knyttet til obligatorisk bruk av konsernsystemene i statsforvaltningen gir staten stordriftsfordeler og sikrere løsninger. Obligatorisk innrapportering til statsregnskapet etter strukturen i standard kontoplan for statlig virksomheter gjør at det er godt tilrettelagt for sammenligninger mellom virksomheter og på tvers av år. Rammeavtalene med bankene gir virksomheten bedre priser enn de ellers ville ha oppnådd i markedet. Ordningen gir en sikker og effektiv betalingsformidling for statlige virksomheter, og gir staten en best mulig likvidforvaltning gjennom å samle statsforvaltningens midler i Norges Bank.

Våre kunder mener at vi leverer gode tjenester innenfor konserntjenestene. I 2016 har vi også fått enkelte positive tilbakemeldinger fra fagmiljøer for betalingsformidling hos banker og andre bedrifter om at vi holder et høyt faglig nivå.

3.3

DELMÅL 3: DFØs TJENESTER GIR SYNERGIER OG STORDRIFTSFORDELER

Den viktigste synergieffekten av DFØs tjenester er bedre kvalitet. Med store volum på lønns- og regnskapstjenester kan vi samle større fagmiljøer på dette området enn de fleste andre statlige virksomheter. Det gir grunnlag for gjensidige kompetanseløft, kvalitetssikring, raskere avklaringer av problemstillinger og bedre utvikling av tjenestene. Store volum gjør også at DFØ kan forsvare investeringer som den enkelte statlige virksomhet ikke ville kunnet gjøre alene. DFØ skal bidra til å oppnå stordriftsfordeler for staten ved å tilby standardiserte tjenester med et visst volum i leveransene innenfor lønns- og regnskapsområdet. Se omtale i kapittel 3.3.7, «Vurdering av DFØs bidrag til effekter for delmål 3».

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Tabellen under viser resultater for styringsparametere under delmål 3:

Styringsparametere 2016	Resultatkrav	Resultat
DFØ har standardiserte leveranser	Redusere avvik	Delvis innfridd
DFØs enhetskostnader er på nivå med eller lavere enn sammenlignbare virksomheter	Minst som tidligere år	Innfridd
DFØ har store volumer	Minst som tidligere år eller høyere	Innfridd
Kundene tar i bruk DFØs digitaliserte løsninger	Minst som tidligere år eller økt bruk	Innfridd

3.3.1 DFØ HAR STANDARDISERTE LEVERANSER

Samlokaliseringen av lønns- og regnskapstjenestene har bidratt til økt standardisering av tjenestene og tjenesteproduksjonen på økonomitjenestekområdet. Den har som forventet gitt bedre oversikt over avvik og en god mulighet for å sikre lik arbeidsdeling og oppgaveløsning mellom oss og kundene. Vi har kartlagt hvilke virksomheter som har avvikende arbeidsdeling, og vi følger opp disse med tanke på å fjerne eller redusere avvik. Vår plan var å lukke alle avvik innen utgangen av 2016, men denne prosessen vil ta noe lenger tid enn ventet. Enkelte avvik vil formaliseres gjennom ny avtale eller avvikles. Vi viderefører våre tiltak for å ferdigstille arbeidet.

I forbindelse med at DFØ overtok lønns- og regnskapsproduksjonen til departementsfellesskapet 1. juli 2016, videreførte vi de tidligere avtalene mellom DSS og departementsfellesskapet. Dette innebærer en utvidelse av standard modell, og er ikke i tråd med DFØs standardiserte arbeidsdeling med øvrige kundegrupper. I løpet av høsten 2016 har DFØ kartlagt de nye oppgavene og arbeidsprosessene, med tanke på å hente ut gevinster gjennom mer effektiv organisering av arbeidet, samt digitalisering. Dette arbeidet vil fortsette i 2017.

3.3.2 DFØs ENHETSKOSTNADER ER PÅ NIVÅ MED ELLER LAVERE ENN SAMMENLIGNBARE VIRKSOMHETER

Vi har i flere år deltatt i Ernst & Youngs nordiske Finance Benchmarking-program. I denne referanseundersøkelsen blir større offentlige institusjoner med shared service-funksjoner sammenlignet med hverandre og mot internasjonale undersøkelser.

På grunn av frafall blant øvrige deltagere, inneholder dette årets undersøkelse en individuell sammenligning mot våre resultater i tidligere år. Årets rapport inneholder dermed ikke sammenligning mot andre virksomheter, men er en oppstilling av DFØs enhetskostnader for årene 2012-2015. Tidligere års data har blitt prisindeksert for å kunne sammenstilles med data for 2015. I rapporten for 2016 er det brukt tall fra 2015.

Rapporten viser at vi har lavere enhetskostnad i prosessene refusjon av foreldre- og sykepenger, reiseregninger og utleggsrefusjon, hovedbok og periodeavslutning, inngående faktura og utgående faktura. Prosessen håndtering av lønn har en svak negativ utvikling sammenlignet med 2014, men likevel en positiv utvikling sammenlignet med 2012 og 2013. I tabellen nedenfor vises enhetskostnader for prosessene med størst volum.

Tabellen under viser enhetskostnad pr prosess:

Prosess	2012	2013	2014	2015	Endring 2015-2014
Håndtering av lønn (totale kostnader (kr.) pr medarbeider som mottar lønn)	342	255	248	253	2 %
Hovedbok og periodeavslutning (totale kostnader (kr.) pr posteringslinje)	0,94	1,01	1,01	0,64	-37 %
Inngående faktura (totale kostnader (kr.) pr inngående faktura behandlet)	24	22	23	20	-13 %

En forklaring til at enhetskostnadene knyttet til håndtering av lønn har en svak økning i 2015, er at vi dette året var i omstilling, og at vi hadde ekstra ansatte en periode for å sikre tjenesteleveransene. Utover dette er resultatene som ventet med tanke på den økende graden av digitalisering og automatisering vi har innført innenfor lønns- og regnskapstjenestene. For eksempel har økt bruk av e-faktura og e-skjema medført at vi kan levere tjenester til flere uten å øke ressursinnsatsen tilsvarende.

I løpet av 2015 ble lønns- og regnskapstjenesten samlet i henholdsvis Stavanger og Trondheim. En planlagt effekt av denne omstillingen var å forenkle arbeidet med standardisering av leveransene, som igjen er ventet å gi lavere enhetskostnader på sikt. I 2016 overtok vi lønns- og regnskapsoppgavene fra DSS. Fra 2018, når denne omstillingen er gjennomført, er det ventet at enhetskostnadene vil gå ytterligere ned.

Funn fra rapporten vil bli vurdert og analysert som en del av vårt arbeid med planlegging og budsjettering for 2018.

3.3.3 DFØ HAR STORE VOLUMER

DFØ leverer lønns- og/eller regnskapstjenester til rundt 83 prosent av alle statlige virksomheter. Kundemassen er jevnt økende. I løpet av 2016 har ingen avsluttet sitt kundeforhold til DFØ. Imidlertid har alle virksomheter knyttet til kirken vært

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

i avviklingsprosess i forbindelse med at de fra og med 1. januar 2017 ikke lenger er statlige virksomheter, og dermed ikke en del av DFØs markedsgrunnlag.

I løpet av 2016 har følgende virksomheter valgt DFØ som lønns- og/eller regnskapsleverandør, med planlagt opptak i 2016, 2017 og 2018:

- Folkehelseinstituttet
- Helsedirektoratet (lønn)
- Direktoratet for e-helse (lønn)
- Forsvarsdepartementet
- Polarinstituttet
- Miljødirektoratet
- Riksantikvaren

- Jernbanedirektoratet
- Vegtilsynet
- Konkurransklagenemda
- Oljedirektoratet (lønn)

I 2016 ble følgende virksomheter satt i drift som nye kunder:

- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) (lønn)
- Fiskeridirektoratet
- Regelrådet
- Valgdirektoratet
- Direktoratet for e-helse (regnskap)
- Stortinget (lønn)

I forbindelse med overtakelsen av lønns- og regnskapstjenestene fra DSS 1. juli 2016, har vi også etablert et kundeforhold til Statsministerens kontor, Regjeringsadvokaten og 13 departementer.

Tabellen under viser utvalgte volumtall for lønns- og regnskapstjenestene:⁷

	2014	2015	2016
Antall månedslønnede	80 649	79 141	79 371
Antall honorarlønnede	76 704	90 470	87 178
Antall lønns- og trekkoppgaver	183 250	205 274	195 047
Antall fakturaer gjennom DFØs efb-løsning	851 000	874 000	907 070

7 Nedgangen i antall lønns- og trekkoppgaver skyldes at virksomheter i undervisnings- og høyskolesektoren som fusjonerte ut av vår kundemasse 31. desember 2015 hadde mange eksternt avlønnede og timelønnede. Når det gjelder månedslønnede har opptak av nye kunder kompensert.

3.3.4 KUNDENE TAR I BRUK DFØs DIGITALISERTE LØSNINGER

DFØ arbeider kontinuerlig med å motivere statlige virksomheter til å ta i bruk digitaliserte løsninger. Bruken av våre e-skjemaløsninger er høy. Bruken av e-skjema varierer gjennom året, men øker stadig. I løpet av 2016 var gjennomsnittlig transaksjonsmengde via e-skjema på 55 prosent for fullservicekunder. Tilsvarende var gjennomsnittlig andel elektroniske skjema hos del- og basiskunder på 4,5 prosent i samme periode. Når det gjelder e-skjema for mottakere av honorar, var andelen på 30 prosent. Dette er godt over vårt interne resultatkrav på 23 prosent. Dersom vi skiller mellom kundenes tjenestemodell, ser vi at 37 prosent av transaksjonene til full- og delservicekunder er digitale, mens kun 2 prosent av transaksjonene hos basiskundene går via e-skjema. DFØ driver kontinuerlige pådriveraktiviteter for å øke e-skjemabruken blant basiskundene.

I løpet av 2016 har i snitt 39 prosent av våre kunders ansatte brukt DFØ-appen. Bruken har økt jevnt gjennom året, men vi har ikke nådd vårt interne resultatkrav på 50 prosent. Etter at vi lanserte reiseregning og lønsslipp i appen i april økte andelen betraktelig. I løpet av de tre siste månedene av året, har den gjennomsnittlige bruken av appen vært 55 prosent.

I mai lanserte vi en ny e-postløsning for å minne leverandører om at DFØs kunder skal motta elektroniske fakturaer (EHF). Ved utgangen av 2016 utgjorde EHF-fakturaene akkumulert 52 prosent av alle bilagene. Dette er noe lavere enn vårt interne mål på 55 prosent. Vi gjennomfører løpende tiltak for å øke andelen.

DFØ tilbyr en helhetlig innkjøpsløsning (e-handel) som dekker prosessen fra bestilling til betaling. Vi har gjennom året arbeidet kontinuerlig med å videreutvikle løsningen, og å informere regnskapskundene om fordelene ved å ta i bruk tjenesten. I siste halvår har det vært stor interesse for å ta den i bruk. Dette ses i sammenheng med muligheten til å benytte systemet til å handle gjennom de statlige fellesavtalene som kommer i 2017. Ved inngangen av året var 19 kunder tilknyttet innkjøpsløsningen, antallet økte til 28 kunder ved utgangen av 2016. Våre kunder bekrefter at løsningen bidrar til effektiv ressursbruk og reduserte kostnader, og at kravene økonomiregelverket stiller til sporbarhet og dokumentasjon blir oppfylt. Flere kunder har tatt kontakt og signalisert at de ønsker å inngå avtale om å ta i bruk innkjøpsløsningen i løpet av 2017.

DFØ anskaffet i juni et nytt innkjøps- og fakturasystem. Systemet er under utvikling og vi starter utrulling til nye kunder i løpet av 2018. Dette gir oss mulighet til å tilby en løsning basert på en fremtidsrettet plattform, og som vil dekke kundenes totalbehov. Løsningen vil bidra til en heldigital innkjøpsprosess, som automatisk sikrer at brukerne følger lovverk og føringer fra staten. I tillegg mener vi at systemet vil bidra til å redusere ressursbruken knyttet til prosessen fra bestilling til betaling.

3.3.5 ENKELTOPPDRAG FRA DEPARTEMENTET

DFØ fikk i 2016 ett enkeltoppdrag knyttet til delmålet om synergier og stordriftsfordeler. Oppdraget er gjennomført og levert i tråd med resultatkravet:

Veiledningsmateriale for å sammenligne kostnader

«DFØ skal utarbeide et veiledningsmateriale som gjør virksomhetene i stand til å kartlegge sine kostnader knyttet til sin egen lønns- og regnskapsproduksjon, og sammenligne dette med DFØs pristilbud. Formålet er å legge til rette for en bruk-eller-forklar-modell for DFØs lønns- og regnskapstjenester. Statlige virksomheter skal kunne sammenligne kostnadene ved sine nåværende løsningsalternativer med DFØs tjenester på lønns- og regnskapsområdet. Frist er 30. juni 2016.»

Vi har utarbeidet en veiledning som beskriver hvordan statlige virksomheter kan innhente grunnlag for å vurdere om det er lønnsomt å velge DFØ som tjenesteleverandør av lønns- og regnskapstjenester. Veiledningen skal fungere som en støtte i den første vurderingen av potensialet ved å bruke DFØ, og prøves nå ut i virksomheter som mottar tilbud fra oss.

3.3.6 RESSURSBRUK 2016

DFØ fører regnskapet sitt etter kontantprinsippet. Fra 2011 har vi i tillegg ført regnskap etter periodiseringsprinsippet (SRS).

I dette kapitlet vil vi gjøre rede for ressursbruken i DFØ ved hjelp av utvalgte regnskapstall og nøkkeltall fra årsregnskapet. Vi har valgt å bruke tall fra det periodiserte regnskapet og synliggjør dermed kostnader. Unntak er «Samlet tildeling post 01–99» og «Utnyttelsesgrad post 01–29», som er hentet fra bevilgningsrapporteringen (kontant) i årsregnskapet. En viktig forskjell mellom disse regnskapene er at i virksomhetsregnskapet resultatføres pensjoner og avskrivninger og i kontantregnskapet resultatføres investeringer.

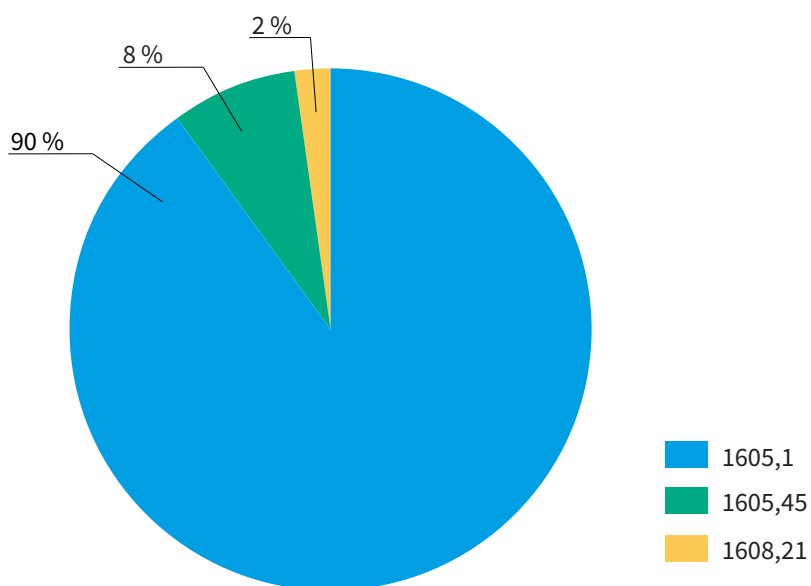
Grunnlag for nøkkeltallene finnes i årsrapportens del 6 om årsregnskapet.

Samlet tildeling

DFØs samlede tildeling var på 419 millioner kroner. I tillegg har DFØ hatt merinntekter, mottatt belastningsfullmakt fra DSS og refusjoner fra Nav. Dette har økt den totale disponible rammen til 455 millioner kroner.

Diagrammet nedenfor viser samlet tildeling pr post i 2016. Tildelingen av midler fra kapittel/post 160545 gjelder e-handel og utviklingsmidler, og Finansdepartementets kapittel 1608 gjelder evaluering av Evalueringsportalen, publisering av data fra statsregnskapet og tiltak for bedre gevinstrealisering.

Figuren under viser samlet tildeling i 2016 fordelt på kapittel/post, i prosent:

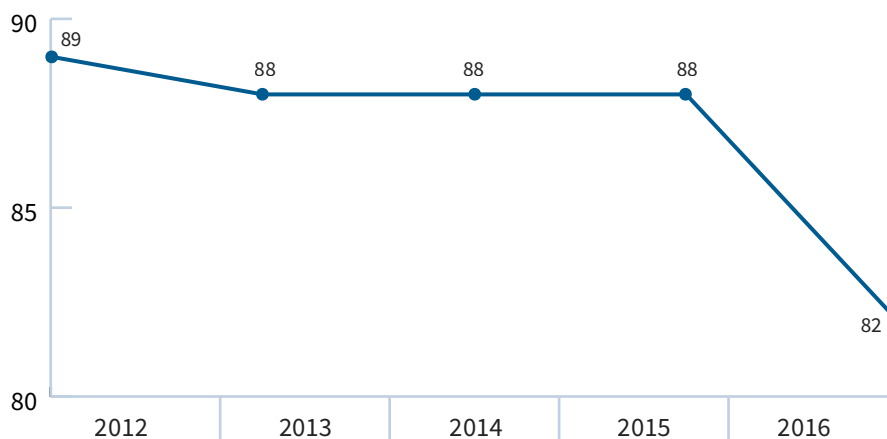

Bevilgningsandel

Bevilgningsandel viser andel inntekt fra bevilgning i forhold til DFØs samlede inntekter. DFØ er i hovedsak bevilgningsfinansiert, men vi har anledning til å belaste kundene for tredjepartskostnader innenfor økonomitjenesteområdet og til dekning av kostnader i tilknytning til enkelte kurs- og konferansetilbud.

Fra og med 2016 har kunder som tidligere ga oss belastningsfullmakt som betaling for lønns- og/eller regnskapstjenester fra oss, isteden betalt direkte (mottatt faktura fra oss). Dette gjelder kunder som normalt skal overføre ramme til oss, men som enten ikke kan, eller som ønsker unntak fra hovedregelen om rammeoverføring. Kostnader som gjelder oppstart eller endring er også betalt direkte fra 2016. På grunn av dette er driftsinntektene i underkant av 30 millioner kroner høyere i 2016 enn i 2015, og bevilgningsandelen går ned med fem prosentenheter fra 2015 til 2016.

Figuren under viser bevilgningsandel, i prosent:

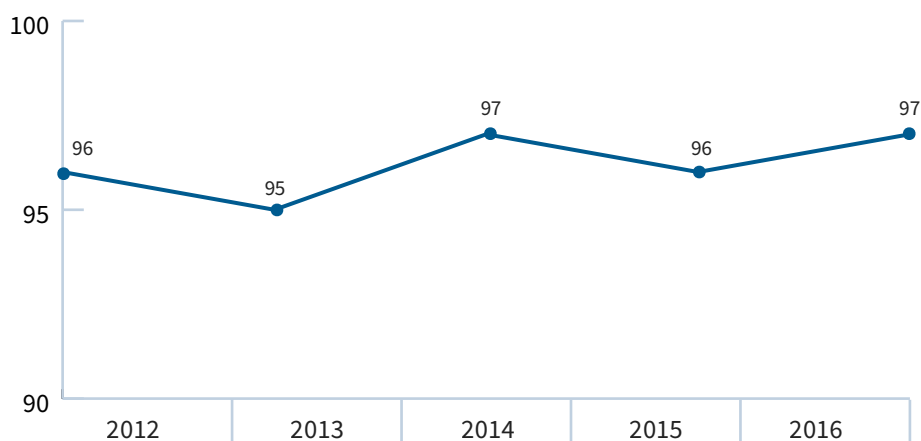
Utnyttelsesgrad post 01–29

Utnyttelsesgrad post 01–29 viser andel benyttede midler (bokført) av ordinære midler (post 01) og av spesielle driftsutgifter (post 21).

Utnyttelsesgraden går opp fra 2014. Dette kan forklares med lavere mindre-forbruk av ordinære midler og spesielle driftsutgifter de tre siste årene. Hovedårsaken til dette er at ekstrakostnader knyttet til omstillinger vi har gjennomført, og er i ferd med å gjennomføre, finansieres innenfor tildelt ramme.

Det er ventet at utnyttelsesgraden vil ligge tettere opp mot 100 prosent de kommende årene, som følge av budsjettreduksjon ved ABE-reformen og ekstrakostnader knyttet til DSS-omstillingen. Utnyttelsesgraden varierer mellom 95 og 97 prosent i perioden.

Figuren under viser utnyttelsesgrad post 01-29, i prosent:

Driftskostnader

De totale driftskostnadene var på 474 millioner kroner i 2016. Dette er en økning på fire prosent sammenlignet med 2015, noe som er litt høyere enn den generelle prisstigningen i perioden. Det er kostnader til konsulent som øker mest i 2016, hovedsakelig i forbindelse med utvikling av publiseringsløsning for statsregnskapet, videreutvikling av webløsning på regnskapsområdet og konseptutredning i forbindelse med automatisering av avstemming.

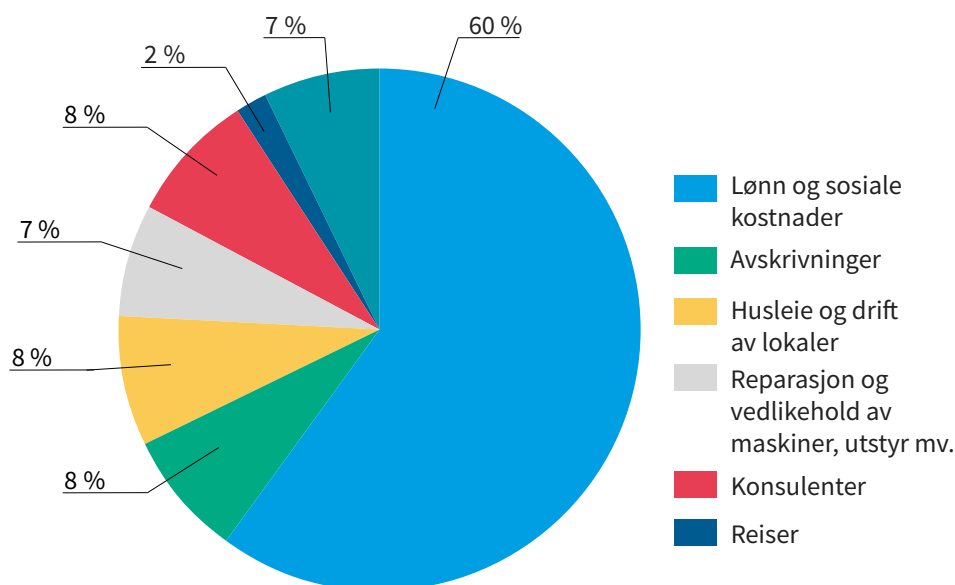
I 2015 ble nettoføringsordningen innført, og fra dette året har vi fått reduksjon i tildelingen og lavere kostnader i regnskapet (merverdiavgift bokføres på Finansdepartementets kapittel 1633).

Driftskostnad pr art

Hovedtyngden av DFØs kostnader er lønn (60 prosent). Utover dette gjelder de største kostnadene avskrivninger, kjøp av fremmede tjenester, vedlikehold av IT-utstyr og husleie. Lønnsandelen gikk noe opp etter innføring av nettoførings-

ordningen fra 2015. Utover dette er fordeling mellom de ulike kostnadsartene nokså stabil fra år til år.

Figuren under viser sammensetningen av driftskostnader i 2016, etter type kostnad i prosent:

Lønnskostnader

Lønnskostnader består av lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader og andre ytelser, fratrukket refusjoner fra Nav. Kostnaden per årsverk var 814 000 kroner i 2016, noe som er en økning på 0,7 prosent fra 2015. Dette er lavere enn den anslåtte lønnsveksten for statsansatte for 2016.

Refusjoner fra Nav er vesentlig høyere i 2016 uten at fraværet som følge av sykdom og foreldrepermisjoner har vært høyere. Årsaken til dette er at vi fra 2016 har bokført påløpte Nav-refusjoner. I tillegg er en refusjon som gjelder 2015 inntektsført i virksomhetsregnskapet for 2016. Kostnad til overtid er vesentlig redusert i 2016. Dette kan i hovedsak forklares med omstillingen som ble gjennomført i 2014 og 2015.

Justerer man for dette er lønnsveksten på nivå med anslått lønnsvekst for statsansatte.

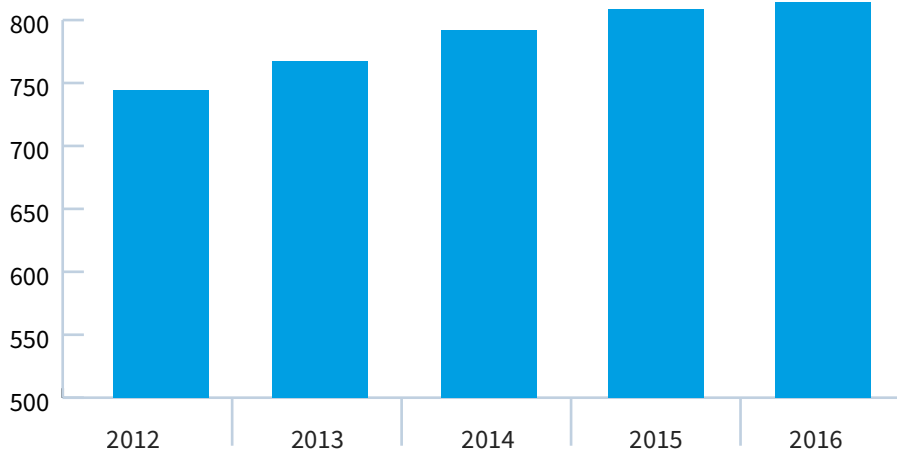
Reisekostnader

En av de planlagte effektiviseringsgevinstene som følge av omstillingen i 2014 og 2015 var lavere reisekostnader som følge av mindre behov for å reise mellom kontorer.

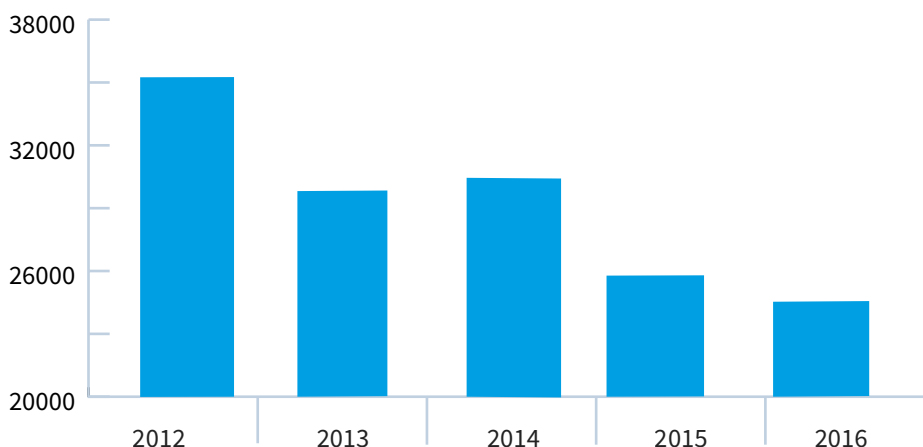
Nedgangen fra 2015 kan delvis tilskrives nettoføringsordningen. Justert for dette går likevel reisekostnaden ned i 2015 og ytterligere ned i 2016.

3. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

Figuren under viser lønnskostnader pr årsverk, i 1000 kroner:

Reisekostnad pr årsverk går ned fra 2015. Figuren under viser reisekostnad pr årsverk, i kroner:

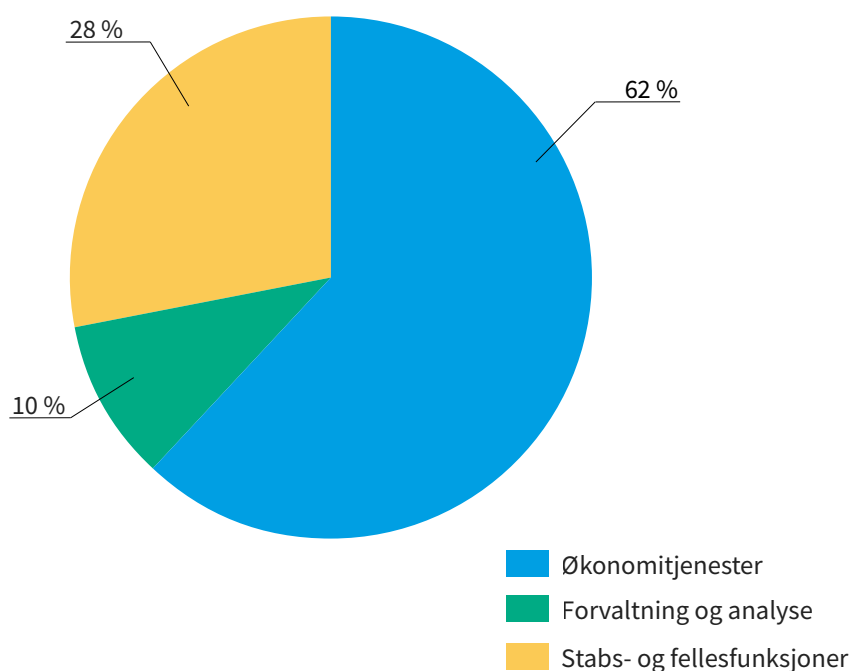

Kostnader pr hovedaktivitet

Lønns- og regnskapstjenestene er det største tjenesteområdet i DFØ, og 62 prosent av kostnadene våre kan føres tilbake dit. Kostnader til stabs- og fellesfunksjoner utgjør 28 prosent. I overkant av en fjerdedel av kostnadene til stabs- og fellesfunksjoner er IT-kostnader.

Andel kostnader knyttet til økonomitjenesteområdet har gått ned fra 2015. Dette kan forklares med at vi har tatt ut effektiviseringsgevinster på dette området, og brukt disse blant annet til å finansiere økte IT-kostnader som følge av investeringer i lønns- og regnskapssystemene. I tillegg er den største delen av reduksjonen som følge av innføring av nettoføringsordningen knyttet til økonomitjenesteområdet.

Figuren under viser driftskostnad pr hovedaktivitet i 2016, i prosent:

3.3.7 VURDERING AV DFØs BIDRAG TIL EFFEKTER FOR DELMÅL 3

Synergier

Vi erfarer at det er signifikante synergieffekter og samdriftsfordeler mellom regelverksforvaltningen og våre lønns- og regnskaps tjenester. Et tett samarbeid mellom fagmiljøene på regnskapsområdet og regelverksforvaltningen har bidratt til bedre tjenesteutvikling og økt kvalitet på den faglige veiledningen. Utviklingsarbeidet med vårt nye økonomistyringsverktøy, Økonomiinfo, og veiledningen til kundene om standard kontoplan og SRS er eksempler på slike synergier. I 2016 har vi også arbeidet med endringen for ikke-premiebetalende virksomheter til Statens pensjonskasse. Dette var et arbeid ledet av Finansdepartementet og fordelt til forvaltnings- og analyseavdelingen i DFØ. Både lønnsavdelingen og regnskapsavdelingen deltok i det faglige arbeidet.

Den operative kompetansen som DFØ opparbeider som lønns- og regnskaps-tjenesteleverandør er også verdifull i regelverksforvaltningen, og i kompetanseformidlingen om styring. Våre fagavdelinger har jevnlig kontakt for å koordinere oppgaver, bidra med faglige innspill og utveksle erfaringer.

Videre er det synergieffekter knyttet til utveksling av data mellom lønnsystemet og regnskapssystemet, og det tette samarbeidet mellom DFØs it-miljøer. Data fra lønnsystemet utgjør brorparten av regnskapet. Et eksempel er tiddata som registreres på prosjekter i vårt lønnsystem, og som overføres til prosjektrengskap i regnskapssystemet.

Kommunikasjon og koordinering knyttet til avstemming, feilretting og årsoppgjør går smidig når de involverte har løpende tett kontakt på tvers av avdelingene i DFØ. Innenfor it-system og -infrastruktur er det også synergi-effekter. Et eksempel på dette er hvordan den praktiske kompetansen knyttet til regnskapstjenestene bidrar til den teknologiske driften av statsregnskapet.

Stordriftsfordeler

DFØs anskaffelse av ny innkjøps- og fakturaløsning for alle våre kunder har bidratt til stordriftsfordeler i form av rimeligere investerings- og driftskostnader for den enkelte kunde. I 2016 har vi også arbeidet med en anskaffelse av konkurransegjennomføringsverktøy og et kontraktsoppfølgingsverktøy på vegne av våre kunder. Det er et krav om at anskaffelser skal gjøres digitalt fra 2017.

Lønns- og regnskapsavdelingene er i kontinuerlig dialog med leverandører som tilbyr tjenester innenfor lønns- og regnskapsområdet. Gjennom dette ønsker vi for det første å oppnå stadige forbedringer og videre utvikling av eksisterende systemløsninger. For det andre ønsker vi kunnskap og tilgang til nye systemløsninger og teknologi som kan bidra til økt digitalisering og effektivisering, bedre brukeropplevelser og bedre styring. Vi har etter hvert opparbeidet mye kompetanse og erfaring som gjør oss rustet til å se muligheter for effektivisering og forenkling ved bruk av ny teknologi. Det er vanskelig å tallfeste effekten av at vi gjør dette på vegne av alle våre kunder, men vi mener dette er et eksempel på hvordan vi skaper stordriftsfordeler for staten. Jo raskere den teknologiske utviklingen går, jo mer verdifullt er det at DFØ på vegne av staten sikrer at vi holder tritt med utviklingen og utnytter effektiviseringspotensialet.

DFØ genererer også stordriftsfordeler for staten gjennom økt forhandlingskraft. Vi har i 2016 inngått avtale med ny driftsleverandør for lønnstjenestene, der staten sparer 50 millioner over en periode på sju år sammenlignet med gammel avtale. Det er DFØs kunder som tar ut denne gevinsten ved at faktura for utgifter i forbindelse med programvarevedlikehold og teknisk drift av lønnsystemet blir lavere.

A scenic landscape featuring a calm lake in the foreground that reflects the sky and the surrounding mountains. The mountains are rugged and partially covered in snow, with patches of green and brown vegetation. The sky is filled with soft, colorful clouds, suggesting a sunset or sunrise. The overall mood is serene and majestic.

DEL 4: STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

DFØ har et internt mål om at «DFØs interne styring er et eksempel til etterfølging». Målet uttrykker vårt ambisjonsnivå på området, og vi prioriterer arbeidet med styring og kontroll høyt. Vi gjennomfører faste aktiviteter, blant annet risikovurderinger, egevaluering av internkontrollen og ledernes rapportering av status for internkontrollen på egne områder. Egevalueringen viser hvordan DFØ – samlet for alle avdelinger – vurderer seg selv opp mot sju generelle kjennetegn på god internkontroll. Den ble første gang gjennomført i 2015, og bekrefter at vi har et velfungerende opplegg for virksomhetsstyring.

Vi har ingen vesentlige driftsavvik i 2016, men vi ser at det er et behov for å videreføre løpende arbeid med forbedring av styring og kontroll, med vekt på it-styring.

4.1 RISIKOVURDERING OG INTERNKONTROLL

Vi har ingen vesentlige endringer i risikovurderingen fra halvårsrapporten. Det er heller ikke avdekket vesentlige svakheter i internkontrollen, men vi arbeider kontinuerlig med å forbedre den. Dette gjelder styrings- og kontrollmiljøet og konkrete arbeidsprosesser. Vi har i 2016 lagt vekt på forbedringsarbeid relatert til sikkerhet og it-styring.

Internrevisjon

Vi har gjennomført en fornyet vurdering av bruk av internrevisjon i 2016. Vår vurdering er at det på sikt kan være aktuelt for DFØ å etablere en internrevisjon, men at det nå vil være mest hensiktsmessig å bruke ressursene på forbedrings tiltak og spesifikke, målrettede gjennomganger, fremfor å etablere en internrevisjon. Vi vil gjøre en ny vurdering senest innen fire år, jf. Finansdepartementets rundskriv R-117.

Sikkerhet og beredskap

DFØ rapporterer årlig om sikkerhetstilstanden i særskilt rapportering til Finansdepartementet. Hendelser rapporteres i samsvar med dette, og erfaringene fra hendelsene inngår i vårt løpende forbedringsarbeid. Vi har som følge av løpende forbedringsarbeid, eksterne gjennomganger og faktiske hendelser satt i verk ulike tiltak på informasjonssikkerhetsområdet.

Øvelse

Vi gjennomførte en varslet øvelse på sikkerhets- og beredskapsområdet i 2016. Øvelsen berørte i hovedsak regnskapstjenestene og it-drift. Formålet var å trene på tiltak ved mistanke om interne misligheter og hacking, og samtidig vurdere

interne retningslinjer i lys av øvelsen. Erfaringene brukes i vårt videre forbedringsarbeid med styring og kontroll relatert til informasjonssikkerhet.

Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen hadde ingen merknader til DFØs regnskap for 2015. De gjennomfører årlig revisjon av oss som leverandør av økonomitjenester til andre statlige virksomheter. Resultatene fra disse revisjonene er gode innspill i DFØs kontinuerlige forbedringsarbeid. Revisjonene for 2014 og 2015 har vist at vi har hatt et potensiale for forbedring innenfor IT- og informasjonssikkerhet. Vi vil fortsatt ha oppmerksomhet på dette i 2017. DFØ og Riksrevisjonen har et godt faglig samarbeid om deres revisjon av våre kunder. Resultatene fra revisjonene for 2016 kommer våren 2017.

4.2

DIGITALISERING OG FORENKLING

DFØs tjenester er digitale. Gjennom våre utviklingstiltak (jf. også enkeltoppdragene) arbeider vi likevel kontinuerlig for å videreutvikle, effektivisere og forenkle våre tjenester ytterligere.

Digital forvaltning

Føringene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv (jf. H-17/2015) skal ligge til grunn for DFØs digitaliseringsarbeid. Vi har igangsatt og/eller planlagte tiltak som dekker alle relevante punkter i rundskrivet. For enkelte punkter gjenstår noe vurderingsarbeid, dette gjelder blant annet bruk av digital postkasse og utredning av tjenestekjeder. Punktene om medfinansiering for lønnsomme digitaliseringsprosjekter og adgangen til å overskride driftsbevilgningene til investeringsformål har ikke vært aktuelle for DFØ i 2016. Når det gjelder kravene til styring og kontroll på informasjonssikkerhetsområdet, se omtale i avsnitt over om IKT-sikkerhet.

Forenkling for å forebygge unødig tidsbruk

Vi følger opp prioriterte tidstyver gjennom det ordinære styringssystemet vårt og gjennom Difis tidstyvdatabase. For de fleste av de innmeldte tidstyvene hadde vi allerede iverksatt eller planlagt konkrete tiltak, uavhengig av innmelding av tidstyvene. De prioriterte tidstyvene vil i all hovedsak bli fjernet gjennom det ordinære arbeidet med videreutvikling av systemene og tjenestetilbudene våre.

I Difis tidstyvdatabase er det meldt inn 119 tidstyver som vi har ansvar for å følge opp. Av disse har 27 status ferdigbehandlet og fjernet, og 47 er tatt inn i pågående arbeid eller er under saksbehandling. 45 tidstyver er ikke prioritert og har dermed ingen tiltak nå.

4.3 OMSTILLING

DFØ har samlet lønns- og regnskapstjenestene i Stavanger og Trondheim, i tillegg til Oslo. På Hamar har vi nå bare elektronisk fakturabehandling og e-handel. Disse tjenestene skal flyttes til Trondheim innen 1. april 2017. Vårt fokus nå er å bidra til at de ansatte på Hamar som ikke flytter med til Trondheim, har fått nye jobber den dagen kontorstedet legges ned.

I forbindelse med overføringen av lønns- og regskapsoppgavene fra Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon ble 53 ansatte flyttet over til DFØ. Innen 1. januar 2018 vil oppgavene være overført til Stavanger og Trondheim. De ansatte har rett og plikt til å følge oppgavene. Dersom de ikke ønsker å flytte med kan de enten søke om flyttefritak eller si opp stillingen innen tre måneder før 31. desember 2017. DFØ gjennomfører en rekke tiltak for å bistå de ansatte som ikke flytter med å få ny jobb før nedleggelsen i Oslo.

4.4 BEMANNING OG PERSONALFORVALTNING

Ved utløpet av 2016 var det 425 ansatte i DFØ, mot 369 året før. Antallet har økt på grunn av overføringen fra DSS. Ved utgangen av året hadde 14 av de 53 overførte sluttet. Seks av disse sluttet 31. desember 2016, og er derfor inkludert i tallene for ansatte i tabellene nedenfor.

Tabellen under viser antall ansatte i DFØ fordelt på kontorsteder ved utløpet av året:

	Oslo	Trondheim	Stavanger	Hamar	DFØ
Totalt antall ansatte	192	89	133	11	425
Sum reduserte stillingsbrøker	2,15	1,3	0,9	0,5	4,85
Ansatte i 100 % permisjon	5	3	3	0	11
Netto antall ansatte	187	86	130	11	414

Tabellen under viser antall ansatte fordelt på avdeling:

	2013	2014	2015	2016
Strategi- og fellestjenesteavdelingen	47	53	46	48
Kommunikasjonsenheten	8	8	8	7
Forvaltnings- og analyseavdelingen	40	41	40	47
Regnskapsavdelingen	121	117	115	128
Lønnsavdelingen	156	168	159	195
Totalt antall ansatte	368	382	369	425

Antall årsverk økte i 2016 sammenlignet med tidligere år. Dette skyldes overføringen av ansatte og oppgaver fra DSS, samt økning i kundemasse og oppgaver. Etter nedleggelsen av Hamar, overføring av lønns- og regnskapsoppgaver fra DSS og fullført oppbemanning i Trondheim og Stavanger, ventes det en reduksjon i antall ansatte gitt kundemasse og oppgaver på samme nivå som i dag. Funksjonalitet i lønssystemet SAP

Tabellen under viser utviklingen i antall årsverk pr avdeling i DFØ gjennom en fireårsperiode:

	2013	2014	2015	2016
Strategi- og fellestjenesteavdelingen	42	50	49	45
Kommunikasjonsenheten	5	6	7	6
Forvaltnings- og analyseavdelingen	38	32	36	38
Regnskapsavdelingen	105	107	107	109
Lønnsavdelingen	135	143	153	153
Totalt antall ansatte	321	334	346	351

Turnover

I 2016 er turnoveren 11,4 prosent, mot 18 prosent i 2015. Turnoveren i 2016 skyldes i hovedsak omstillingen av lønns- og regnskapstjenestene.

Likestilling

DFØ har ikke et eget likestillingsutvalg, men eventuelle saker tas opp i andre faste møter med de tillitsvalgte. Det har ikke blitt meldt inn saker i 2016, og vi har heller ikke hatt særskilte innsatsområder dette året.

Tabellen under viser kjønnsfordeling blant ledere og ansatte pr 31. desember 2016:

	Antall kvinner	Antall menn	Totalt	Prosent- andel kvinner	Prosent- andel menn
Ansatte	250	147	397	63	37
Ledere	14	14	28	50	50
Direktør og avdelingsdirektører	2	4	6	33	67
Seksjonssjefer	12	10	22	55	45
DFØ samlet	264	161	425	62	38

Aldersprofil

Om lag 58 prosent av de ansatte i DFØ er i aldersgruppen 40–59 år. I flere av stillingene i forvaltnings- og analyseavdelingen og i strategi- og fellestjenesteavdelingen søker vi bevisst etter personer med tung kompetanse. Dette er en av årsakene til den høye alderen, og fører til en stabil arbeidskraft med lav turnover. Gjennomsnittsalderen i lønnsavdelingen og regnskapsavdelingen ligger nesten ti år lavere enn i de førstnevnte avdelingene.

DFØ har tre lærlinger under 20 år. En lærling i Trondheim og to lærlinger i Stavanger. Snittalderen for ansatte pr 31. desember 2016 var 44,6 år.

Tabellen under viser alderssammensetningen pr 31. desember 2016:

Aldersgruppe	Antall
18–19	3
20–29	51
30–39	86
40–49	132
50–59	117
60 og eldre	36

IA-avtalen og sykefravær

I DFØs IA-avtale er målet for sykefravær at det ikke skal overstige 5 prosent. Egenmeldt sykefravær skal ikke overstige 2 prosent og legemeldt sykefravær skal ikke overstige 3 prosent. Vi har også som mål at ansatte skal benytte egenmelding og ikke sykemelding ved korttidsfravær.

I 2016 var sykefraværet på totalt 4,7 prosent og dermed under IA-målet. Det legemeldte sykefraværet har gått ned fra 3,4 prosent i 2015 til 3,1 prosent i 2016, mens det egenmeldte sykefraværet har steget fra 1,5 prosent til 1,6 prosent i samme periode. Bedriftshelsetjenesten har vært en nyttig støttespiller i sykefraværsarbeidet.

Tabellen under viser sykefravær i perioden 2013-2016:

	2013	2014	2015	2016
Legemeldt sykefravær	4,8	3,7	3,4	3,1
Egenmeldt sykefravær	1,3	1,1	1,5	1,6
Totalt sykefravær	6,1	4,9	4,9	4,7

Kompetanseutvikling og lederutvikling

Vår kompetansestyrimodell skal bidra til at ledere og ansatte får mest mulig relevant kompetanseutvikling. Dette oppleves som en motivasjonsfaktor og sikrer at våre ansatte har mulighet for å utvikle den kompetansen som kreves for å møte fremtidige utfordringer.

DFØ har i hovedsak tre virkemidler for å gjennomføre kompetanseutvikling: en stipendordning, DFØ-skolen og kompetansemidler for den enkelte ansatte. Stipendordningen retter seg i hovedsak mot studier som enten gir studiepoeng, grad eller sertifisering, og som samtidig er relevant for DFØ. DFØ-skolen dekker behovet for kompetanseutvikling for større grupper av ansatte knyttet til løpende drift. I 2016 gjennomførte vi en 360 graders lederevaluering som følges opp gjennom et lederutviklingsprogram som vil gå over flere år.

Etikk og holdningsskapende arbeid

DFØ har egne etiske retningslinjer som supplerer de generelle retningslinjene som gjelder for hele statsforvaltningen. Vi har også utarbeidet nye verdier for DFØ som skal bidra til styring, ledelse og utvikling av virksomheten.

Mange ansatte, deriblant våre nyansatte, har i løpet av 2016 deltatt på kurs med dilemmatrening. Formålet med opplæringen er å redusere risikoen for misligheter og korrupsjon.

An aerial photograph of a winding asphalt road through a mountainous landscape. The road curves through green, rocky slopes. In the background, there are large, dark mountains with patches of green and white clouds filling the valleys. The sky is blue with scattered white clouds. The text 'DEL 5: VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER' is overlaid in white, sans-serif font in the center of the image.

DEL 5: VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

5. VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER

DFØs visjon om effektiv ressursbruk i staten er krevende å leve opp til. Krav og forventninger til våre tjenester øker i takt med nye teknologiske muligheter. Eksisterende kunder ønsker flere og utvidede tjenester. Nye og potensielle kunder legger vesentlig vekt på bredden i tjenester fremfor snevre basistjenester innenfor lønn og regnskap. Dette skaper utfordringer når DFØ skal bidra til å realisere stordriftsfordeler for staten. Samtidig skal disse utfordringene møtes innenfor strammere finansielle rammer for DFØ.

Målsettingen om å søke stordriftsfordeler for staten står fast. For å komme våre kunder i møte ønsker DFØ å utnytte de segmentene som vokser frem for å tilpasse vårt tjenestetilbud til ulike grupperinger i staten. Eksempler på slike segmenter er universitets- og høyskolesektoren, politietaten og departementsfellesskapet. En vurdering av eksisterende og utvikling av nye tjenestemodeller vil være en konsekvens av endrede krav og forventninger.

Like viktig som å tiltrekke nye kunder er det å ta vare på eksisterende. Vi vil utnytte resultatene fra de gjennomførte fokusgruppene i 2016 til å arbeide videre med en ytterligere profesjonalisering av vår kundeoppfølging. Dette gjelder både dialog, samarbeid og samskaping når det kommer til nye, brukervennlige tjenester. Vi ønsker også en tettere dialog med våre kunder om hvordan de best kan realisere gevinstene av å bli kunder i DFØ.

I årene fremover vil økt kundediolog og utvikling av et fremtidsrettet tjenestetilbud være nødvendig for at vi skal være en ettertraktet leverandør. Som en del av vårt brukerorienteringsarbeid har vi allerede tatt i bruk metodikk for tjenstedesign. Gjennom dette vil vi sette kundene og brukerne i sentrum for våre utviklingsprosesser, og se på hele tjenestetilbudet fra deres perspektiv. Gode kundeopplevelser blir enda viktigere. Dette stiller krav til ny kompetanse innenfor alle våre tjenesteområder. Samtidig må vi hele tiden veie hensynet til stordriftsfordeler opp mot kundesegmenters eller enkeltkunders behov, og deres valgfrihet når det gjelder å benytte våre lønns- og regnskapstjenester. Hensynet til statens samlede behov for effektiv ressursbruk må veie tyngst.

DFØ har på få år gått fra å levere manuelle tjenester til å bli en rendyrket leverandør av digitale tjenester. Vi har tatt i bruk nye arbeidsmåter og fått nye oppgaver. Våre standardiserte tjenester innen lønn, regnskap og statsregnskap egner seg godt for ytterligere automatisering. Vi er i gang med å prøve ut nye teknologiske muligheter, blant annet robotisert prosessautomatisering av avstemming på regnskapsområdet. Vi ser også på nye plattformer og teknologiske løsninger for å ta i bruk kunstig intelligens i kundesentrene. Dette er viktige satsingsområder for å sikre at DFØ kan levere tjenester på en enda bedre og mer fremtidsrettet måte. Utprøving og utnyttelse av slik ny teknologi krever tett og god dialog med medarbeidere og medbestemmelsesapparatet.

Utviklingen i norsk økonomi stiller større krav til effektiv ressursbruk på alle områder, ikke bare innenfor lønn og regnskap. Utgangspunktet for effektiv ressursbruk er valg av riktig tiltak for å løse et problem. På dette området vil DFØ som forvalter av utredningsinstruksen ha en viktig oppgave i årene fremover. Vi ønsker å ta en rolle i å ytterligere forbedre forvaltningens kompetanse på å gjennomføre gode utredninger og utarbeide gode beslutningsgrunnlag. DFØ har også en rolle å spille når det gjelder gjennomføring av besluttede tiltak og realisering av potensielle gevinster i statsforvaltningen. Vi vil fortsette å arbeide for økt kompetanse om god styring som vektlegger mål, resultater og tillit mellom departementer og underliggende virksomheter.

En effektiv statsforvaltning krever samarbeid mellom de statlige virksomhetene og en felles innsats for å hente ut gevinster for staten. For DFØ er samarbeid med Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) særlig viktig. Med grenseflater på flere fagområder har DFØ og Difi et felles behov for å gi brukerne en klar og tydelig forståelse av hvem som har ansvar for de ulike områdene, og hvordan arbeidsdelingen mellom virksomhetene er. I tillegg til faglig samarbeid på forvaltningsområdet, ser vi nå et økende behov for teknologisk samarbeid på nye områder som blant annet e-handel og statlig innkjøp.

DFØ er godt organisert for å levere gode tjenester som er tilpasset fremtidens krav til effektivitet og felles behov. Samlet sett vurderer vi at DFØ står godt rustet til å ta fatt på nye utfordringer i statsforvaltningen i årene som kommer.

A scenic mountain landscape at sunset. The sky is a warm, golden yellow, and the sun is low on the horizon, casting a soft glow over the scene. In the foreground, a lush green meadow is filled with tall grass and small white flowers. Several sheep are grazing in the meadow, some standing and some lying down. In the background, there are rolling hills and mountains, some with patches of snow or light-colored rock. The overall atmosphere is peaceful and serene.

DEL 6: ÅRSREGNSKAP

Årsregnskap 2016 – ledelseskommantar

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Finansdepartementet (FIN). Som statens ekspertorgan skal DFØ, med utgangspunkt i regelverket for økonomistyring, legge til rette for god styring i staten. DFØs unike rolle er å ivareta statens behov for en helhetlig tilnærming til området.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv og krav fra Finansdepartementet.

Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

DFØ har, i samråd med Finansdepartementet, besluttet at vi skal føre og rapportere virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnkapsstandardene. Årsregnskapet skal gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk, og virksomhetens eiendeler og gjeld.

Årsregnskapet vurderes å gi et korrekt uttrykk for årets ressursbruk, og virksomhetens eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

Omstilling i DFØ

I 2014 og 2015 gjennomførte DFØ omstillingen som samlet lønns- og regnskapstjenestene i henholdsvis Stavanger og Trondheim. Dette ga ekstraordinære kostnader i denne perioden. Gevinsten fra denne omstillingen er tatt ut fra 2016 og 2017.

1. juli 2016 overtok vi oppgaver og ansatte fra lønns- og regnskapstjenestene i DSS, og har dermed fått økte kostnader i 2016 som følge av denne omstillingen. Gevinsten tas ut fra 2018.

Tildeling

DFØs samlede tildeling var på 419 millioner kroner. I tillegg har DFØ hatt merinntekter, mottatt belastningsfullmakt fra DSS og mottatt refusjoner fra NAV. Dette har økt den totale disponible rammen for DFØ til 455 millioner kroner.

Mindreforbruk av tildelingen

DFØ har et mindreforbruk av ordinære midler på 10,9 millioner kroner. Mindreforbruket er knyttet til tredjepartskostnader knyttet til lønns- og regnskapssystemet (3,4 millioner kroner), ubrukte midler overført fra DSS i forbindelse med at vi overtar lønns- og regnskapsoppgaver for departementene (2,5 millioner kroner) samt ordinære driftsmidler (5,1 millioner kroner).

Mindreforbruk av midler på 45-posten gjelder e-handel (7,1 millioner kroner) og utviklingsmidler (4,2 millioner kroner).

DFØ er tildelt midler over Finansdepartementets kapittel 1608 til finansiering av oppdragene evaluering av Evalueringsportalen, publisering av data fra statsregnskapet og tiltak for bedre gevinstrealisering. Samlet mindreforbruk er kr 785 000.

Se note C-F for nærmere for nærmere forklaring til mindreforbruket.

Lønn og sosiale kostnader

Det er bokført 285 millioner kroner i lønn og sosiale kostnader. Dette utgjør 60 prosent av de totale kostnadene i 2016. Kostnader til lønn har økt med 2 prosent sammenlignet med 2015.

Utbetaling til investeringer

Det er utbetalt til sammen 32 millioner kroner til investeringer i 2016. De største utbetalingene gjelder utvikling av og lisenser knyttet til DFØ app, CRM-system,

nytt faktura- og innkjøpssystem, investering i Microsoft-lisenser, samt utvikling av publiseringsløsning for statsregnskapet.

Mellomværende

Mellomværende med statskassen utgjorde ved årsslutt 10,2 millioner kroner. Dette er 1,5 millioner kroner høyere enn i 2015, og skyldes at vi har overtatt ansvar og oppgaver fra DSS.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for DFØ. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr dags dato. Revisjonsberetningen skal foreligge innen 1. mai 2017.

Oslo, 2. mars 2017

Roger Bjerke
fung. direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Regnskapet er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (bestemmelsene). Det er ført i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og krav fastsatt av Finansdepartementet. Nedenfor vises en egen prinsippnote for virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen, og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporten har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan, og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

DFØ er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapportering

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen, og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som DFØ har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet DFØ har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva DFØ har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser DFØ står oppført med i statens kapitalregnskap.

I note C–E vises forbruk av bevilgningen, og i note F vises forbruk av midler Finansdepartementet har stilt til rådighet innenfor eget kapittel.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

DFØ mottok i 2016 fullmakt fra DSS til å belaste deres regnskap (belastningsfullmakt). Utgiftene som fullmakten skal finansiere er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap. Se spesifikasjon i note B og G.

Artskontorrapportering

DFØ Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall DFØ har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DFØ har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2016

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2016	Mer (-) og mindreutgift
1605	Direktoratet for økonomistyring	01	Driftsutgifter	A,B,C	376 660 000	368 328 417	8 331 583
1605	Direktoratet for økonomistyring	45	Større utstys- anskaffelser og vedlikehold	A,B,E	33 372 000	22 099 873	11 272 127
1608	Finansdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A,B,F	8 940 000	8 155 124	784 876
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorg. (DSS)	01	Driftsutgifter	G		22 122 309	
1633	Nettoordning, statleg betalt meirverdiavgift	01	Driftsutgifter			31 376 451	
<i>Sum utgiftsført</i>					418 970 000	453 082 174	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2016	Mer- og min- dre-inntekt (-)
4605	Direktoratet for økonomistyring	01	Økonomitjenester	B,C,D	76 800 000	79 443 777	-2 643 777
5309	Tilfeldige inntekter, ymse	29				495 602	
5700	Folketrygdens inntekter, Arbeidsgiveravgift	72				29 513 360	
<i>Sum inntektsført</i>					76 800 000	109 452 738	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet**343 629 436****Kapitalkontoer**

60086301	Norges Bank KK /innbetalinger					88 861 219	
60086302	Norges Bank KK/utbetalinger					-431 038 623	
716010	Endring i mellomværende med statskassen					-1 452 032	
<i>Sum rapportert</i>						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2016	2015	Endring
716010	Mellomværende med statskassen	-10 216 240	-8 764 208	-1 452 032

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
160501	13 962 000	362 698 000	376 660 000
160545	8 672 000	24 700 000	33 372 000
160821	0	8 940 000	8 940 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til 2017

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-) /mindre utgift	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinn- tekter(-) iht. merinntekts- fullmakt	Sum grunn- lag for overføring	Maks. over- førbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
160501 /460501		8 331 583	8 331 583	2 643 777	10 975 359	18 135 000	10 975 359
160521	«kan overføres»	11 272 127	11 272 127	0	11 272 127	40 600 000	11 272 127
051001		558 691	558 691	0	0	0	0
160821		784 876	784 876	0	0	0	0

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Stikkordet «kan overføres»

DFØs bevilgning på post 45 er gitt med stikkordet "kan overføres". Beløpet stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår og virksomheten lar beløpet inngå som en del av overført beløp.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

DFØ har brukt merinntekter som er rapportert på kapittel/post 460501 til å dekke merutgifter under driftsposten 160501. Merinntektene beløper seg samlet til 2,6 millioner kroner

Mulig overførbart beløp

DFØs ubrukte bevilgning på kapittel/post 160501, inkludert fullmakt til å overskride utgifter/driftsbevilgning, beløper seg til 10,98 millioner kroner. Dette beløpet er under grensen for overføring på 5 prosent. DFØ søker om at hele beløpet overføres til neste år.

DFØs ubrukte bevilgning på kapittel/post 160545 er 11,27 millioner kroner. Dette beløpet kan overføres i sin helhet og DFØ søker om at hele beløpet overføres til neste år.

DFØs ubrukte bevilgning på FINs kapittel/post 160821 og DSS' kapittel/post 051001 kan ikke overføres. Se note F og G for nærmere forklaring til fullmaktene.

Note C Vurdering av budsjettmessig situasjon – ordinære driftsmidler og driftsinntekter (i 1 000 kr)

Kap	Kapittelnavn	Post	Samlet tildeling for 2016	Regnskap 2016	Avvik samlet tildeling/regnskap
1605	Direktoratet for økonomistyring	01	376 660	368 328	8 331
4605	Direktoratet for økonomistyring	01	-76 800	-79 444	2 644
	Sum ordinære midler		299 860	288 885	10 975

Forklaring til netto mindreutgift (10,975 millioner kroner):

Tredjepartskostnader knyttet til lønns- og regnskapssystemet 3,4 millioner kroner
Vi planlegger for at inntekter skal bli lik utgifter, men innenfor det enkelte år kan dette være utfordrende å få til. Vi tar hensyn til eventuelle ubrukte midler eller en merutgift ved årsslutt, når vi fastsetter pris til kundene påfølgende år.

Ubrukte midler overført fra DSS 2,5 millioner kroner

DFØ overtok lønns- og regnskapsoppgaver for departementene og ansatte fra DSS 1. juli i 2016.

Ordinære driftsmidler 5,1 millioner kroner

Mindreforbruket av ordinære midler utgjør vel 1,5 prosent av DFØs ordinære budsjett (ekskl. utgifter som finansieres med direkte betaling fra kundene).

Merinntekter (2,644 millioner kroner)

Inntekten ble 2,6 millioner kroner høyere enn tildelingen. Årsaken til dette er i hovedsak endring i kundemasse/endring i avtaler med kunder. Dette motsvares av tilsvarende utgift. Se note D for spesifisering av inntektene.

Note D Spesifikasjon av inntekter (i 1000 kr)

Type inntekter	Regnskap 2016
Betaling for fakturabehandling, programvarevedlikehold, mv.	42 307
Direkte betaling fra kunder som ikke kan overføre ramme til oss*	33 656
Styringskonferansen, kundeforum og undervisningsoppdrag	3 285
Diverse inntekter	198
Sum inntekter	79 444

*Finansieringsform er normalt rammeoverføring.

Note E Vurdering av budsjettmessig situasjon – større utstyrsanskaffelser og vedlikehold (i 1 000 kr)

Kap	Kapitteltekst	Post	Formål	Samlet tildeling for 2016	Regnskap 2016	Avvik samlet tildeling/ regnskap
1605	Direktoratet for økonomistyring	45	E-handel	17 389	10 290	7 099
1605	Direktoratet for økonomistyring	45	Utviklingsmidler	15 983	11 823	4 160
Sum større utstyrsanskaffelser				33 372	22 113	11 259

Forklaring til mindreutgift:

E-handel

7,1 millioner kroner av mindreforbruket gjelder e-handel. Vi anskaffet nytt faktura- og innkjøpssystem i 2016, og implementeringskostnaden vil fordele seg over perioden 2016–2019.

Utviklingsmidler

Mindreforbruk knyttet til utviklingsmidlene utgjør 4,2 millioner kroner. Dette kommer i hovedsak av at deler av utbetalingene i de pågående prosjektene DFØ-app og Viderutvikling av e-skjemaløsningen kommer i 2017. I tillegg er tiltaket Betalingsløsning for nettbetaling og -handel utsatt til 2017.

Note F Fullmakt til å belaste Finansdepartementets kapittel 1608 (i 1 000 kr)

Kap	Kapitteltekst	Post	Formål	Samlet tildeling for 2016	Regnskap 2016	Avvik tildeling/ regnskap
1608	Finansdepartementet	21	Evalueringsportal	549	482	58
1608	Finansdepartementet	21	Publisering av data fra statsregnskapet	7 900	7 633	267
1608	Finansdepartementet	21	Tiltak for bedret gevinstrealisering	500	40	460
Sum kapittel 1608				8 940	8 155	785

Forklaring av mindretgift:

Evaluering av Evalueringsportalen

Restbeløpet på kr 58 000 gjelder midler til arrangement knyttet til lansering av rapporten som ikke ble gjennomført.

Publisering av data fra statsregnskapet

Mindreforbruket på 267 000 kroner gjelder lavere utgifter til software-lisenser og mindre bruk av konsulent. Det er behov for midlene i 2017.

Tiltak for bedre gevinstrealisering

Midlene var tiltenkt arrangementer innenfor gevinstrealisering og utvikling av e-læringskurs. På grunn av at tildelingen kom sent på året ble kun kr 40 000 av midlene benyttet.

Note G Vurdering av budsjettmessig situasjon - DSS' kapittel 0510 (i 1 000 kr)						
Kap	Kapitteltekst	Post	Formål	Mottatt fullmakt	Regnskap 2016	Forskjell mottatt/brukt
0510	Departementenes sikkerhets- og serviceorg. (DSS)	01	Overføring av lønns- og regnskaps-tjenester	23 681	23 122	559
Sum kapittel 0510				23 681	23 122	559

Forklaring til forskjell mottatt/brukt

Kroner 559 000 var allerede betalt fra DSS til DFØ da vi mottok belastningsfullmakten, og vi bokførte dermed tilsvarende mindre på DSS' kapittel/post.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016		
	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
— Salgs- og leieinnbetalinger	79 443 777	53 152 530
— Andre innbetalinger	0	92 741
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>	79 443 777	53 245 271
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
— Utbetalinger til lønn	240 650 217	238 571 510
— Andre utbetalinger til drift	148 928 441	136 533 256
<i>Sum utbetalinger til drift</i>	389 578 658	375 104 766
Netto rapporterte driftsutgifter	310 134 881	321 859 495
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
— Innbetaling av finansinntekter	802	3 658
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>	802	3 658
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
— Utbetaling til investeringer	32 120 384	15 587 434
— Utbetaling av finansutgifter	7 483	603 184
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>	32 127 867	16 190 618
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	32 127 065	16 186 960
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
— Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
— Utbetalinger av tilskudd og stønader	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
— Gruppelivsforsikring - konto 1985 (ref.kap. 5309, inntekt)	495 602	487 833
— Arbeidsgiveravgift - konto 1986 (ref.kap 5700, inntekt)	29 513 360	28 825 460
— Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	31 376 451	-24 674 746
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>	1 367 490	4 638 547
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	343 629 436	333 407 908
Oversikt over mellomværende med statskassen		
— Eiendeler og gjeld	2016	2015
— Fordringer	193 556	196 713
— Skyldig skattetrekk	-10 444 457	-8 914 668
— Skyldige offentlige avgifter	18 271	-96 222
— Annen gjeld	16 390	49 969
Sum mellomværende med statskassen	-10 216 240	-8 764 208

Regnskapsprinsipper – Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS)

DFØ har i samråd med Finansdepartementet vedtatt at DFØ skal føre og rapportere sitt virksomhetsregnskap i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS), i tillegg til ordinær rapportering etter kontantprinsippet.

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Prinsippendringer og endring av sammenligningstall

De statlige regnskapsstandardene ble oppdatert i august 2015 med virkning fra 1. januar 2016.

Motsatt sammenstilling

Inntekt fra bevilgning inntektsføres i henhold til prinsippet om motsatt sammenstilling også ved årets slutt. Dette følger av endringer i SRS 10 Inntekt fra bevilgninger. Tidligere ble hele bevilgningen inntektsført ved årets slutt, uavhengig av om den var benyttet eller ikke.

Fjorårets resultat og avregning med statskassen er presentert som sammenligningstall i ny oppstillingsplan.

Statens kapital

Statens kapital er opprettet som et nytt avsnitt på gjeldssiden i balansen. Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler og avregninger er omklassifisert fra gjeld til statens kapital.

For denne prinsippendringen er sammenligningstallene omarbeidet ved at regnskaplinjene for tidligere ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler og avregninger, er flyttet til det nye avsnittet statens kapital.

Transaksjonsbaserte inntekter

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

DFØ selger ikke varer.

Inntekter fra bevilgninger og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og overføringer resultatføres i den perioden da aktivitetene som inntektene er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper (motsatt sammenstilling). Prinsippet om motsatt sammenstilling er også benyttet ved årets slutt i henhold til SRS 10 Inntekt fra bevilgninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskaplinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultatteffekt.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og overføringer, kostnadsføres i takt med at aktivitetene utføres.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK). For virksomheter som ikke betaler premie til SPK, men hvor denne dekkes av en samlet bevilgning fra staten til SPK, legges det til grunn en sjablongmessig sats for beregning av pensjonspremie. Denne baserer seg på beste estimat for virksomheten. Se også nota 2 for en mer detaljert beskrivelse av tilnæringsmetoden.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varig menes utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelig menes enkeltstående anskaffelser (kjøp) med anskaffelseskost på kr 30.000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi ved en eventuell bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med avskrivningsperiode på 15 år

DFØ drifter og forvalter lønns- og regnskapssystemer som benyttes av statlige virksomheter som har avtale med DFØ som leverandør. Dette gjelder systemene SAP, Agresso, Basware og Contempus. Systemene er anslått å ha en levetid på 15 år. Dette avviker fra anbefalt levetid i SRS 17, men anses som en realistisk levetid for denne typen systemer.

Immaterielle eiendeler med avskrivningsperiode på 5 år

Består av standard programvare og egenutviklede systemer.

Anlegg under arbeid

Vurderes ved overgang til nytt år og omgrupperes eventuelt til riktig eiendelsklasse. Anlegg under arbeid avskrives ikke.

Varige driftsmidler

DFØ aktiverer følgende eiendeler samlet (pool):

- stasjonære og bærbare PCer
- projektorer
- inventar

Driftsmidlene er balanseført og avskrives over forventet levetid. For å utligne resultatvirkningen av avskrivninger bokføres tilsvarende inntektsom reduserer forpliktelsen som ble etablert på investeringstidspunktet. Ved salg eller avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst eller tap. Resterende bokført verdi av anleggsmidlet på realisasjonstidspunktet, inntektsføres.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende. DFØ har utelukkende fakturering av andre statlige virksomheter, og erfaringene tilsier at alle krav innfris. Ut i fra en helhetsvurdering av utestående krav avsettes det ikke for forventet tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital består av virksomhetskapskapital, avregninger og statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler i henhold til SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse. Avsnittet viser statens samlede finansiering av virksomheten.

Avregninger

For DFØ er nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, finansiert av avregnet med statskassen. DFØ presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i avregnet med statskassen.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømoppstilling

DFØ har ikke utarbeidet kontantstrømoppstilling. Tilnærmet lik informasjon er presentert i artskontorrapporteringen som en del av årsregnskapet.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som reflekterer forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomhetene har en trekkrettighet på sin konsernkonto. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Nummerering av noter

DFØ benytter samme nummerering av noter som i DFØs malverk. Noter som ikke er aktuelle for DFØ vises ikke.

Resultatregnskap			
	Note	31.12.2016	31.12.2015
Driftsinntekter			
— Inntekt fra bevilgninger*	1	393 577 586	403 424 068
— Salgs- og leieinntekter	1	80 512 394	52 939 876
— Andre driftsinntekter	1	0	71 149
<i>Sum driftsinntekter</i>		474 089 980	465 435 094
Driftskostnader			
— Lønnskostnader	2	285 830 872	280 304 396
— Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	38 941 138	35 249 029
— Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3,4	30 177	0
— Andre driftskostnader	5	149 281 112	140 282 143
<i>Sum driftskostnader</i>		474 083 299	455 835 568
Driftsresultat		6 681	599 526
Finansinntekter og finanskostnader			
— Finansinntekter	6	802	3 658
— Finanskostnader	6	7 483	603 184
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-6 682	-599 526
Resultat av periodens aktiviteter		0	0
Avregninger og disponeringer			
— Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

* Sammenlignstillene for 2015 er omarbeidet i henhold til oppdatert SRS 10 av august 2015 som sier at virksomhøentene skal fōlge prinsippet om motsatt sammenstilling ogsā ved āret slutt

Balanse			
	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
— Programvare og lignende rettigheter	3	144 604 127	143 292 564
— Immaterielle eiendeler under utførelse	3	4 779 507	7 519 343
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		149 383 634	150 811 90
II Varige driftsmidler			
— Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	19 614 168	26 153 667
— Anlegg under utførelse	5	0	230 706
<i>Sum varige driftsmidler</i>		19 614 168	26 384 373
III Finansielle anleggsmidler			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		0	0
Sum anleggsmidler		168 997 802	177 196 281
B. Omløpsmidler			
I Beholdning av varer og driftsmateriell			
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		0	0
II Fordringer			
— Kundefordringer	12	1 128 780	61 763
— Andre fordringer	14	20 865 352	17 543 128
<i>Sum fordringer</i>		21 994 132	17 604 891
III Kasse og bank			
<i>Sum kasse og bank</i>		0	0
Sum omløpsmidler		21 994 132	17 604 891
Sum eiendeler		190 991 934	194 801 172

Balanse			
	Note	31.12.2016	31.12.2015
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapskapital			
II Avregninger			
— Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	-34 955 045	-29 869 527
<i>Sum avregninger</i>		-34 955 045	-29 869 527
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
— Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	3,4	168 997 802	177 196 281
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		168 997 802	177 196 281
Sum statens kapital		134 042 757	147 326 754
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
II Annen langsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
— Leverandørgjeld		3 235 446	1 538 380
— Skyldig skattetrekk		10 444 457	8 914 668
— Skyldige offentlige avgifter		5 376 866	4 529 342
— Avsatte feriepenger		24 415 340	21 914 398
— Annen kortsiktig gjeld	16	13 477 068	10 577 631
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		56 949 177	47 474 418
Sum gjeld		56 949 177	47 474 418
Sum statens kapital og gjeld		190 991 934	194 801 172

Note 1 Driftsinntekter		
	31.12.2016	31.12.2015
Inntekt fra bevilgninger		
Årets bevilgning fra overordnet departement 160501, 460501*	291 425 159	291 279 579
Årets bevilgning fra departement 160521*	0	1 748 210
Årets bevilgning fra departement 160545*	24 700 000	24 895 000
Årets bevilgning fra departement 160821*	8 156 837	312 416
Årets bevilgning fra andre departement, belastningsfullmakt*	23 104 405	25 858 000
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-31 966 620	-15 859 092
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (post 30-49)*	-2 954 722	-808 563
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (avskrivninger)	38 971 314	35 249 029
+ utsatt inntekt fra avsetning knyttet til investeringer (bokført verdi avhendede anleggsmidler)	1 193 785	21 592
+ inntekt til dekning av pensjonskostnader**	40 947 429	40 727 897
Sum inntekt fra bevilgninger	393 577 587	403 424 068
<i>*Tilsvarende kolonnen "periodiseringsprinsippet inntektsført bevilgning" i tabellen nederst.</i>		
<i>**Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via samlet bevilgning til SPK.</i>		
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer		
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	0	0
Sum inntekt fra gebyrer		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
Salgs- og leieinntekter		
Salgsinntekt tjenester, avgiftspliktig	77 581 891	49 887 930
Inntekter fra undervisningsoppdrag	2 230 503	3 051 947
Sum salgs- og leieinntekter	80 512 394	52 939 877
Andre driftsinntekter		
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	0	71 149
Sum andre driftsinntekter	0	71 149
Sum driftsinntekter	474 089 980	456 435 094

Grunnlag for inntektsføring av utgiftsbevilgning

Kapittel og post	Kontantprinsippet			Periodiserings-
	Utgifts- bevilgning	Inntekts- bevilgning	Rapportert inntekt	prinsippet Inntektsført bevilgning
160501/460501	376 660 000	76 800 000	79 443 777	291 425 159
160545	33 372 000			21 745 278
160821	8 940 000			8 156 837
Belastningsfullmakt	23 681 000			23 104 405
Sum				344 431 679

Tabellen viser mottatte bevilgninger etter kontantprinsippet sammenholdt med inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet etter periodiseringsprinsippet. Kolonnen for utgiftsbevilgning består av bevilgninger overført fra foregående budsjettår og årets bevilgninger, redusert for avgitte belastningsfullmakter. Kolonnen for inntektsbevilgning viser eventuelle inntektskrav, og beløpet reduserer grunnlaget for inntektsføring. Kolonnen for rapportert inntekt viser inntekter rapportert til statsregnskapet ved årsslutt. Ved beregning av maksimalt grunnlag for inntektsføring er utgiftsbevilgningen redusert med det laveste av beløpene i kolonnen for henholdsvis inntektsbevilgning eller rapportert inntekt. Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet kan normalt ikke overskride beløpet som fremgår i kolonnen maksimalt beregnet grunnlag for inntektsføring. Inntektsført bevilgning i virksomhetsregnskapet følger prinsippet om motsatt sammenstilling. Det vil si at inntekt fra bevilgning skal sammenstilles med påløpte kostnader i perioden. Mottatte belastningsfullmakter er inntektsført med trukket beløp. Konto 390 Inntekter fra bevilgning til ordinær drift, konto 392 Inntekter fra bevilgning til investering og konto 394 Ubenyttet investeringsbevilgning utgjør kolonnen for inntektsført bevilgning (periodiseringsprinsippet).

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	200 312 847	194 119 690
Feriepenger	24 084 588	23 738 820
Arbeidsgiveravgift	35 379 620	33 896 801
Pensjonskostnader	31 696 388	31 685 546
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-9 933 277	-7 266 442
Andre ytelser	4 301 705	4 129 982
Sum lønnskostnader	285 830 872	280 304 396

Antall årsverk: **351** **346**

Årsverk defineres som den ressursinnsatsen som de ansatte i DFØ har utført i løpet perioden 1.1.–31.12 det aktuelle året. Antall årsverk økte i 2016 sammenlignet med tidligere år. Dette skyldes overføringen av ansatte og oppgaver fra DSS, samt økning i kundemasse og oppgaver. Se nærmere beskrivelse i kapitlet om bemanning og personalforvaltning.

Lønnskostnad per tjenesteområde

	31.12.2016	31.12.2015
Regnskap	80 905 895	78 853 384
Lønn	113 466 389	116 834 582
Forvaltning og analyse	38 187 297	36 471 409
Administrasjon	53 271 291	48 145 021
Sum	285 830 872	280 304 396

Endringen for administrasjon skyldes i hovedsak at påløpt fleksitid og uavviklet ferie er bokført her. I 2015 ble dette bokført der de ansatte var tilsatt. Årsaken til endringen er at disse dataene ikke overføres automatisk fra lønns- til regnskaps-

systemet, og det er dermed effektiviserende å bokføre på overordnet koststed. Ledere følger opp ansattes ferie- og fleksitid ved rapporter fra lønnsportalen.

Årsaken til at lønnskostnaden for lønnstjenesten var høyere i 2015 skyldes økt bemanning i omstillingsperioden.

Sykepenger og andre refusjoner

Endringen skyldes at vi fra 2016 har bokført påløpte NAV-refusjoner. I tillegg er en refusjon som gjelder 2015 ved en feil inntektsført i virksomhetsregnskapet for 2016. Dette er knyttet til peridoiseringskonti og påvirker ikke kontantregnskapet.

Endringen skyldes at vi fra 2016 har bokført påløpte NAV-refusjoner. I tillegg er en refusjon som gjelder 2015 ved en feil inntektsført i virksomhetsregnskapet for 2016. Dette er knyttet til peridoiseringskonti og påvirker ikke kontantregnskapet.

Pensjonskostnader

DFØ betaler ikke selv pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), og kostnad til premie er heller ikke dekket av vår bevilgning. Premien finansieres ved en samlet bevilgning fra staten til SPK. I regnskapet er det lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad. SPK har estimert premiesatsen for 2016 til 15,1 prosent. I 2015 var premiesatsen 15,55 prosent.

Pensjonene er kostnadsført basert på denne satsen multiplisert med påløpt pensjonsgrunnlag i virksomheten. Vi viser for øvrig til note 1 om resultatføring av inntekter til dekning av pensjonskostnader (resultatnøytral løsning).

Note 3 Immaterielle eiendeler

	Rettigheter og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.2016*	290 591 951	7 750 050	298 342 001
Tilgang i året 2016*	23 699 462	2 841 889	23 541 351
Avgang anskaffelseskost i året 2016**	-4 320 472	0	-4 320 471
Fra immaterielle eiendeler under utførelse til annen gruppe i 2016***	5 812 432	-5 812 432	0
Anskaffelseskost 31.12.2016	315 783 373	4 779 507	320 562 880
Akkumulerte avskrivninger 1.1.2016****	147 299 388	0	147 299 388
Ordinære avskrivninger i 2016**	27 710 168	0	27 710 168
Akkumulerte avskrivninger avgang i året 2016 **	-3 830		-3 830 310
Balanseført verdi 31.12.2016	144 604 127	4 779 507	149 383 634

Systemene SAP, Agresso, Basware og Contempus avskrives over 15 år, øvrige over 5 år.

*To anlegg som lå under immaterielle eiendeler under utførelse i inngående balanse 2016 er aktivert pr 2. tertial (kr 230 707).

**Avgang anskaffelseskost og akkumulerte avskrivninger avgang består av lisenser og programvare som ikke lenger benyttes etter omstillingen på lønns- og regnskapsområdet.

*** Dette gjelder IAM prosjektet som er avsluttet og satt i ordinær drift i 2016. Dette er aktivert og blir avskrevet over 5 år.

****En gjennomgang av anleggsverdiregnskapet viste at en del anlegg fra perioden 2011–2016 ikke hadde startet avskrivninger på ordinær måte. Avskrivning for disse årene er bokført i 2016, og utgjør kr 5 112 072.

Note 4 Varige driftsmidler		
	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 1.1.2016	73 839 840	71 144 475
Tilgang i året	5 425 270	3 153 617
Avgang anskaffelseskost (-)*	-18 915 048	-227 546
Anskaffelseskost	60 350 062	74 070 546
Nedskrivninger i året	30 177	39 651 449
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2016	47 686 172	8 240 678
Ordinære avskrivninger i året**	-18 211 425	-205 954
Akkumulerte avskrivninger avgang i året*		
Balanseført verdi 31.12.2016	26 153 667	26 384 373
Avskrivningssatser (levetider)	3-15 år lineært	
Avhendelse av varige driftsmidler i 2016:		
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	703 623	703 623
= Regnskapsmessig tap	703 623	703 623

* I forbindelse med omstillingen innenfor lønns- og regnskapstjenesten, og nedleggelse av kontorsteder, har vi kassert driftsmidler som ikke kunne gjenbrukes.

**En gjennomgang av anleggsverdiregnskapet viste at en del anlegg fra perioden 2011–2016 ikke hadde startet avskrivninger på ordinær måte. Avskrivning for disse årene er bokført i 2016, og utgjør kr 3 844 142.

Note 5 Andre driftskostnader		
	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	29 532 071	30 271 703
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	102 362	274 532
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	8 596 854	10 029 668
Leie av maskiner, inventar og lignende	13 652 877	10 022 343
Mindre utstyrsanskaffelser	1 889 112	827 384
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	32 027 870	30 841 669
Kjøp av fremmede tjenester	35 845 616	29 902 516
Reiser og diett	8 661 390	8 931 770
Øvrige driftskostnader	19 022 960	1 713 984
Sum andre driftskostnader	149 281 112	140 282 143

Kostnader til husleie og til drift av eiendom og lokaler går ned i 2016. Årsaken til dette er avvikling av kontorsteder som følge av omstillingen innenfor lønns- og regnskapstjenesten.

I 2016 kjøpte vi ut leieavtalene i lokalene i Kristiansand og Hamar. Dette utgjorde til sammen 3,2 millioner kroner som ikke ble periodisert utover 2016.

DFØ måtte i 2016 dekke vår andel av kostnader til større moderniseringer i skatteetatens (SITS) datahall på Helsefy. Dette er årsaken til at kostnader til leie av maskiner o.l. øker i 2016.

Kjøp av fremmede tjenester har økt hovedsaklig på grunn av at vi har brukt konsulenter i forbindelse med utvikling av publiseringsløsning for statsregnskapet, videreutvikling av webløsning på regnskapsområdet og konseptutredning i forbindelse med automatisering av avstemming.

Oversikt over årlige leiebeløp i henhold til leieavtaler*	Varighet mellom ett og fem år	Varighet over fem år	Sum
Husleieavtaler inkl. felleskostnader	8 668 000	25 108 000	33 776 000
Leieavtaler knyttet til immaterielle eiendeler**	8 160 000		8 160 000
Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler***	256 000		256 000
Sum leieavtaler			42 192 000

* Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

** Vedlikeholds- og supportavtaler på IT-systemer

*** Kaffemaskiner og printere

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader		
	31.12.2016	31.12.2015
Finansinntekter		
Valutagevinst (agio)	802	3 658
Sum finansinntekter	802	3 658
Finanskostnader		
Rentekostnad	6 598	602 064
Valutatap (disagio)	886	1 120
Sum finanskostnader	7 483	603 184

Rentekostnadene 2015 skyldes forsinket remittering av skatt 6. termin 2014 for to virksomheter.

Note 7A Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregning med statskassen

	31.12.2016	31.12.2015	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	149 383 634	150 811 907	-1 428 273
Varige driftsmidler	19 614 168	26 384 373	-6 770 206
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-168 997 802	-177 196 281	8 198 479
Sum	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Sum	0	0	0
Kundefordringer	1 128 780	61 763	1 067 017
Andre fordringer	20 865 352	17 543 128	3 322 224
Sum	17 604 891	20 417 526	4 389 241
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-3 235 446	-1 538 380	-47 474 418
Skyldig skattetrekk	-10 444 457	-8 914 668	-1 529 789
Skyldige offentlige avgifter	-5 376 866	-4 529 342	-847 524
Avsatte feriepenger	-24 415 340	-21 914 398	-2 500 942
Annen kortsiktig gjeld	-13 477 068	-10 577 631	-2 899 437
Sum	-56 949 177	-47 474 418	-9 474 759
Avregning med statskassen*	-34 955 045	-29 869 527	-5 085 518

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-431 038 623
Konsernkonto innbetaling	88 861 219
<i>Netto trekk konsernkonto</i>	-342 177 404
+ Inntektsført fra bevilgning (underkonto 1991 og 1992)	344 431 678
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (underkonto 1985 og 1986)	-30 008 961
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (underkonto 1987)	31 694 361
Korrigerings av avsetning for feriepenger (ansatte som går over i annen statlig stilling)	1 145 844
<i>Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto</i>	5 085 518
Sum endring i avregning med statskassen*	5 085 518

Note 7B Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler, varige drifts- midler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	149 383 634		149 383 634
Varige driftsmidler	19 614 168		19 614 168
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-168 997 802		-168 997 802
Sum	0	0	0
Finansielle anleggsmidler			
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1 128 780	0	1 128 780
Andre fordringer	20 865 352	193 556	20 671 795
Sum	21 994 132	193 556	21 800 576
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-3 235 446	0	-3 235 446
Skyldig skattetrekk	-10 444 457	-10 444 457	0
Skyldige offentlige avgifter	-5 376 866	18 271	-5 395 137
Avsatte feriepenger	-24 415 340	0	-24 415 340
Annen kortsiktig gjeld	-13 477 068	16 390	-13 493 458
<i>Sum</i>	-56 949 177	-10 409 796	-46 539 381
Sum	-34 955 045	-10 216 240	-24 738 805

Mellomværende med statskassen består av tidavgrensningsposter som er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregning med statskassen inneholder mellomværende med statskassen, men også flere tidsavgrensningsposter enn det som er rapportert til statsregnskapet.

Note 12 Kundefordringer		
	31.12.2016	31.12.2015
Kundefordringer til pålydende	1 128 780	61 763
Sum kundefordringer	1 128 780	61 763

Fra 2016 fakturerer DFØ kunder som tidligere har avgitt belastningsfullmakt. Én faktura med forfall 2016 er betalt i 2017
DFØ har statlige virksomheter som kunder og erfaringsmessig betales alle fakturaer. Derfor setter vi ikke av for forventet tap.

Note 14 Andre kortsiktige fordringer		
	31.12.2016	31.12.2015
Forskuddsbetalt lønn	9 995	0
Personallån*	183 561	196 713
Forskuddsbetalte leie **	18 111 893	16 897 008
Andre fordringer***	2 559 902	449 407
Sum andre kortsiktige fordringer	20 865 352	17 543 128
*Antall personallån	5	7

**Forskuddsbetalte kostnader består av husleie, lisenser og vedlikehold programvare. Økningen skyldes utvidelse av lokaler etter at vi tok over regnskap og lønnstjenester fra DSS

***Andre fordringer består av utestående refusjonskrav til NAV.

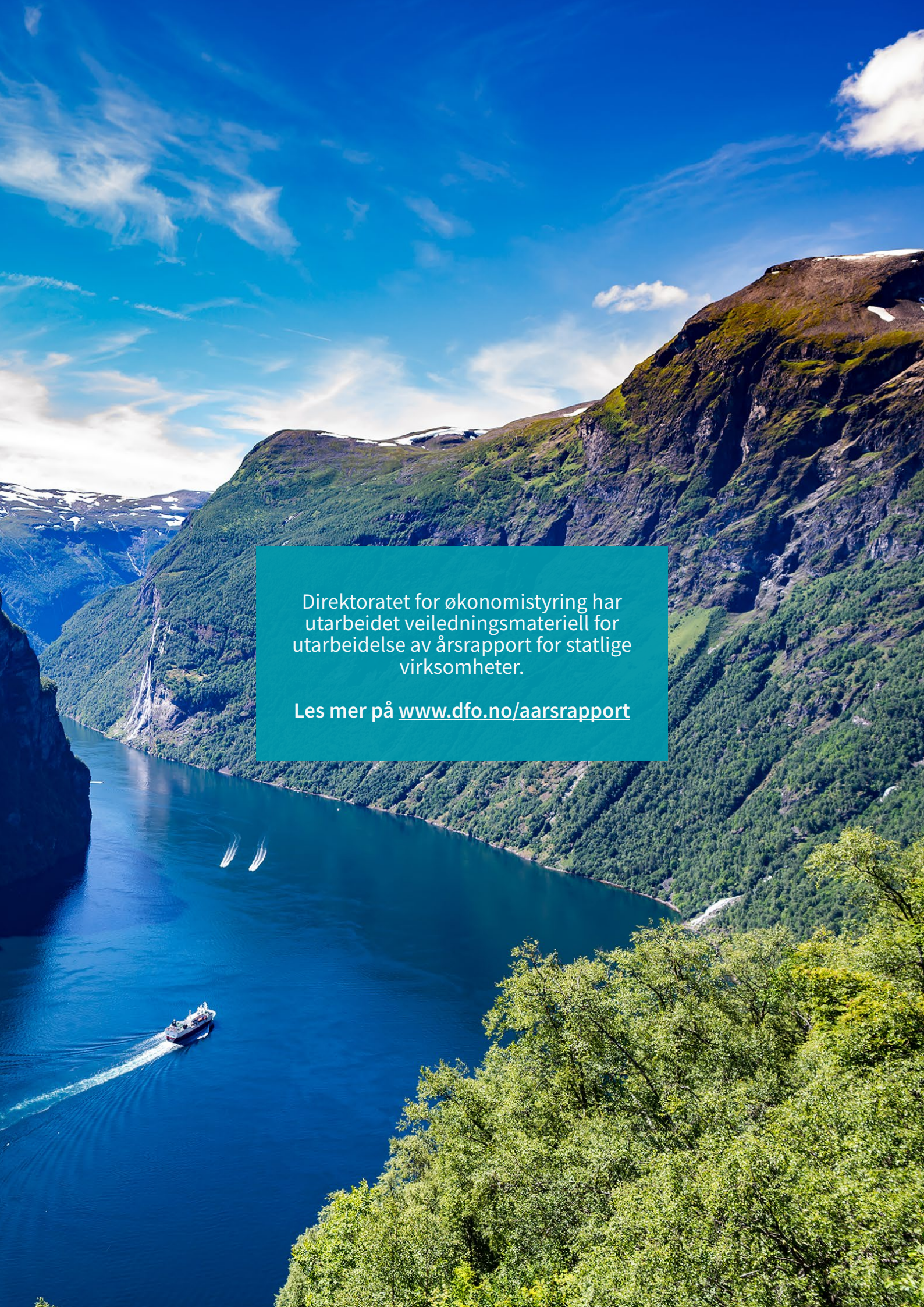
Endringen skyldes at vi fra 2016 har bokført påløpte NAV-refusjoner månedlig for å få et mer korrekt regnskap.

Note 16 Annen kortsiktig gjeld		
	31.12.2016	31.12.2017
Skyldig lønn	-16 390	-36 252
Annen gjeld til ansatte*	12 779 058	9 379 085
Påløpte kostnader/forskuddsbetalt inntekt **	714 400	1 252 116
Annen kortsiktig gjeld	0	-17 317
Sum annen kortsiktig gjeld	13 477 068	10 577 631

*Annen gjeld til ansatt består av avsetning for fleksitid, reisetid og overtid.

Økning av fleksitid, overtid og uavviklet ferie skyldes overtakelse av DSS.

**Påløpte kostnader består av avsetning for utført arbeid der faktura ikke er mottatt. Forskuddsbetalt inntekt gjelder lisenser i lønssystemet.

Direktoratet for økonomistyring har utarbeidet veiledningsmateriell for utarbeidelse av årsrapport for statlige virksomheter.

Les mer på www.dfo.no/aarsrapport